

Ársreikningur 2021

Fjárfestingar

Sjóðurinn er fagfjárfestir sem hefur að höfuðmarkmiði að hámarka eignir og réttindi sjóðfélaganna og skal það sjónarmið lagt til grundvallar við fjárfestingar og eignastýringu á verðbréfasafni sjóðsins.

Skýrsla stjórnar um starfsemi Lífeyrissjóðs verzlunarmanna árið 2021

Hlutverk og grundvöllur lífeyrissjóðsins

Hlutverk Lífeyrissjóðs verzlunarmanna (LV) er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og með hliðsjón af lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Kjarnastarfsemi sjóðsins lýtur að móttöku iðgjalda, ávöxtun eigna í eignasöfnum sjóðsins og útgreiðslu lífeyris. Viðskiptalíkani lífeyrissjóðsins er nánar lýst í sjálfbærnisráðgjafni sjóðsins sem og í stjórnarháttaryfirlýsingu stjórnar LV.

LV rekur þrjár réttindadeildir, sameignardeild og tvær séreignardeildir, fyrir almenna séreign annars vegar og tilgreinda séreign hins vegar.

Eignasöfn lífeyrissjóðsins

Eignasöfn sjóðsins eru fimm, eignasafn sameignardeildar og fjögur eignasöfn fyrir séreign, og nam verðmæti þeirra í árslok 2021 1.201 milljarði króna.

Sameignardeild: Eignir sameignardeildar eru ávaxtaðar í einu eignasafni og námu eignir þess 1.174,6 milljörðum króna í lok árs 2021.

Nafnávöxtun sameignardeildar á árinu 2021 var 17,0% sem samsvarar 11,6% raunávöxtun. Hrein ávöxtun, það er þegar rekstrarkostnaður hefur verið dreginn frá fjárfestingatekjum, var 16,9% sem samsvarar 11,5% hreinni raunávöxtun. Hrein árleg raunávöxtun síðustu fimm ára var 8,8%, 7,6% síðustu 10 ár, 5,2% síðustu 20 ár og 5,5% síðustu 30 árin.

Séreignardeild: Eignir séreignadeilda eru ávaxtaðar í fjórum séreignarleiðum, þ.e. Verðbréfaeið, Ævileið I, Ævileið II og Ævileið III. Eignir í séreignardeildum LV námu samtals 26,5 milljörðum í lok árs 2021. Ævileiðir I, II og III hafa verið starfræktar í fjögur almanaksár.

Hrein nafnávöxtun ævileiða:

Ávöxtunarleið	2021	2020	2019	2018
Verðbréfaeið	16,9%	14,7%	18,7%	4,3%
Ævileið I	17,4%	15,4%	12,9%	0,8%
Ævileið II	10,7%	11,6%	11,1%	3,8%
Ævileið III	1,7%	5,4%	5,8%	3,6%

Nánari upplýsingar um ávöxtun eignasafna er í ársreikningi og ársskýrslu sjóðsins.

Fjárfestingarstefna

Fjárfestingarstefnur eignasafna er tilgreind í fjárfestingarstefnu LV sem er yfirfarin og samþykkt af stjórn árlega. Þá er fylgst með áhættu í eignasöfnum í samræmi við áhættustefnu og áhættustýringarstefnu lífeyrissjóðsins.

Aukin áhersla er nú lögð á aðferðafræði ábyrgra fjárfestinga við fjárfestingarákvarðanir og umsýslu eignasafna. Til marks um það samþykkti stjórn heildstæða stefnu um ábyrgar fjárfestingar á árinu 2021 sem hefur verið innleidd að hluta og stefnt er á að ljúka innleiðingu stefnunnar fyrir árslok 2022. Samhliða því var samþykkt stefna um útilokun úr eignasöfnum LV. Þar er horft til fyrirtækja sem eru í vinnslu tiltekinn jarðefnaeldneytis, framleiðslu tóbaks, umdeildra vopna eða fara gegn viðmiðum tiltekinna alþjóðasáttmála samkvæmt viðmiðum *UN Global Compact*. Nánari upplýsingar er að finna í viðkomandi stefnu á vef sjóðsins.

Tryggingafræðileg athugun, hækkandi lífaldur sjóðfélaga og breytingar á réttindakerfi

Tryggingafræðileg staða sameignardeildar LV hefur styrkst síðastliðin ár samhliða góðum árangri í ávöxtun eigna sjóðsins. Á liðnu ári voru greiðslur til lífeyrisþega og áunnin réttindi hækkuð um 10%.

Stjórn samþykkti á fundi 25. febrúar 2022 tillögur til breytinga á samþykktum sjóðsins. Þær fela í sér breytingu á réttindaávinnslu sameignardeildar sem tekur mið af breyttum forsendum fyrir mat á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins þar sem nú er horft til væntrar þróunar lífaldurs í framtíðinni í stað þess að miða við reynslu liðinna ára. Breytingin byggir á nýjum dánar- og eftirlífendatöflum sem staðfestar voru af ráðherra í desember 2021, er í samræmi við ráðgjöf tryggingastærðfræðings sjóðsins og til þess fallin að styrkja mat á skuldbindingum sameignardeildar og draga úr líkum á að lækka þurfi réttindi í framtíðinni vegna hækkandi lífaldurs sjóðfélaga.

Breytingarnar eru framkvæmdar í nokkrum skrefum á tímabilinu nóvember 2021 til ársloka 2022, að fenginni staðfestingu á samþykktabreytingum. Hér er stutt yfirlit yfir megin inntak breytinganna.

Áunnin lífeyrisréttindi í sameignardeild, annarra en barnalífeyrisþega, voru hækkuð um 10% í nóvember 2021. Þær samþykktabreytingar sem hér eru til umfjöllunar gera ráð fyrir:

- i) Nýjum réttindatöflum þar sem ávinnsla mánaðarlegs lífeyris lækkar en gert er ráð fyrir að sjóðfélagar lifi lengur og þeir fái því greiddan ellilífeyri í lengri tíma.
- ii) Áunnin lífeyrisréttindi sjóðfélaga eru lækkuð, mest hjá yngstu sjóðfélögum og lækkunin er svo minni eftir því sem sjóðfélagar eru eldri. Lækkunin er minnst hjá sjóðfélögum sem eru 65 ára og eldri en sá hópur er komin með virk ellilífeyrisréttindi. Ástæðan fyrir þessum mun liggur í því mati að lífaldur yngri sjóðfélaga sé að hækka meira en þeirra sem eldri eru.
- iii) Þá eru áunnin lífeyrisréttindi í sameignardeild hækkuð um 12%, að frátöldum barnalífeyri. Hækkunin leiðir af sterkri tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Samanlagt mynda framangreindar breytingar eina heild á réttindakerfi sameignardeildar LV sem kemur til framkvæmda í áföngum frá nóvember 2021 til ársloka 2022.

Taflan sýnir heildaráhrif framangreinda breytinga eftir aldurshópum:

Aldur	Hækkun áunninna réttinda 2021	Jöfnun réttinda vegna réttinda-breytinga	Hækkun áunninna réttinda 2022	Alls
Sjóðfélagar á lífeyri og 65 ára og eldri	10,0%	-4,3%	12,0%	17,9%
60	10,0%	-6,6%	12,0%	15,1%
50	10,0%	-9,2%	12,0%	11,9%
40	10,0%	-11,0%	12,0%	9,6%
30	10,0%	-12,3%	12,0%	8,0%
20	10,0%	-13,4%	12,0%	6,7%

Þannig hækka réttindi þeirra sem eru komnir með virkan ellilífeyrisrétt, þ.e. 65 ára og eldri um 17,9% í heildina. Hækkunin er svo minni eftir því sem sjóðfélagar eru yngri. Það stafar af því að spár gera ráð fyrir því að þeir lifi lengur en þeir sem eldri eru og því megi þeir vænta mánaðarlegra lífeyrisgreiðslna í lengri tíma.

Nánari upplýsingar er að finna í greinargerð með samþykktabreytingunum og kynningargögnum sem lögð verða fyrir ársfund sjóðsins 29. mars 2022.

Um þróun nokkurra stærða í rekstri

Fjárfestingartekjur og rekstrarkostnaður

Hreinar fjárfestingartekjur námu 173.906 m.kr. samanborið við 129.994 m.kr. árið áður. Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunarkostnaður nam 1.305 m.kr. samanborið við 1.227 m.kr. árið áður. Rekstrarkostnaður í hlutfalli af meðalstöðu eigna var 0,12% samanborið við 0,13% árið áður. Fjöldi stöðugilda á árinu var 51,1 samanborið við 49,7 stöðugildi árið áður. Heildarfjárhæð launa nam 724,8 m.kr., launatengd gjöld voru 174,5 m.kr. og aukning orlofsskuldbindingar milli ára var 8,5 m.kr.

Fjöldi sjóðfélaga, launagreiðenda og iðgjöld

Á árinu 2021 greiddu 47.940 einstaklingar iðgjald til sjóðsins samanborið við 47.972 árið áður. Virkir sjóðfélagar voru 35.854, þ.e. þeir sem að jafnaði greiða iðgjöld með reglubundnum hætti í hverjum mánuði. Heildarfjöldi launagreiðenda sem greiddu iðgjöld vegna starfsmanna sinna nam 9.430 á móti 9.024 árið á undan. Samanlagðar iðgjaldagreiðslur námu 38.452 m.kr. samanborið við 35.933 m.kr. árið áður.

Fjöldi lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur

Á árinu fengu 21.044 lífeyrisþegar lífeyrisgreiðslur úr sameignardeild að fjárhæð 21.965 m.kr. Lífeyrisþegum fjölgaði um 6,2% á árinu og lífeyrisgreiðslurnar hækkuðu um 22,6%. Hækkunin skýrist að talsverðu leyti af 10% hækkun áunninna lífeyrisréttinda á árinu 2021.

Lögbundið framlag sjóðsins til VIRK starfsendurhæfingarsjóðs nam 227 m.kr. Greiðslur úr séreignardeild námu 944 m.kr. en 1.002 m.kr. árið áður. Lífeyrisbyrði sameignardeildar sjóðsins, þ.e. lífeyrisgreiðslur í hlutfalli af iðgjaldagreiðslum nam 61,5% samanborið við 53,6% árið áður.

Væntanleg þróun sjóðsins og framtíðarhorfur

Á komandi árum mun lífeyrissjóðurinn hafa áfram að höfuðmarkmiði að ávaxta eignir innan ramma laga og fjárfestingarstefnu sjóðsins sem og stefnu um ábyrgar fjárfestingar í þeim tilgangi að standa undir lífeyrisskuldbindingum og hámarka réttindi sjóðfélaga.

Áhersla er einnig lögð á að þróa lífeyrisvörur og þjónustu sjóðsins í takt við þróun, þarfir sjóðfélaga og starfsumhverfi sjóðsins.

Til að vinna að þessum markmiðum er lögð áhersla á að þróa og efla mannauð sjóðsins, alla innviði, þjónustumenningu og þróa áfram stafræna þjónustu.

Stefnumótun

Sjóðurinn réðst í ítarlega stefnumótunarvinnu árið 2020 sem lauk um mitt ár 2021. Verkefnið var unnið undir leiðsögn stjórnendaráðgjafa í nánu samstarfi stjórnar, stjórnenda og annarra starfsmanna sjóðsins.

Stefna LV byggir á fimm leiðarljósum sem lúta að áherslum í daglegri starfsemi og eru leiðbeinandi fyrir ákvarðanatöku, þannig að unnið sé markvisst í átt til framtíðarsýnar sjóðsins. Leiðarljósin leggja áherslu á: Framúrskarandi teymi, snjalla og stafræna þjónustu, þjónandi forystu, sjálfbæra starfsemi, sjálfbærann lífeyri og ábyrgar fjárfestingar.

- Stefna LV er að vera eftirsóknarverður og leiðandi lífeyrissjóður. Sjóðurinn vinnur að því að byggja upp trausta fjárhagslega framtíð sjóðfélaga við starfslok og tryggingar vegna örorku sem og við fráfall sjóðfélaga. Lífeyrissjóðurinn leggur áherslu á að veita traustar og áreiðanlegar upplýsingar sem miðast við þarfir sjóðfélaga á hverjum tíma. Sjóðurinn ávaxtar fjármuni sjóðfélaga með gagnsæjum og ábyrgum hætti, með samfélagslega ábyrgð að leiðarljósi, með það að markmiði að hámarka trausta langtímaávöxtun eignasafna. Sjóðurinn er fyrirmyndar vinnustaður skipaður öflugri liðsheild sem býr yfir góðri þekkingu, reynslu og hæfni.

- Starf LV snýst um að þjónusta sjóðfélaga sem eru eigendur lífeyrisréttinda og lífeyrissparnaðar hjá sjóðnum. Með uppbyggingu og ávöxtun eignasafna er stutt við það hlutverk LV að greiða sjóðfélögum áfallalífeyri og lífeyri við lok starfsævi. Lífeyrissjóðurinn er vettvangur fyrir uppbyggingu lífeyrisréttinda, söfnunar lífeyrissparnaðar svo eigendur geti notað og notið síðar.

Hlutverk og ábyrgð LV í samfélaginu

Undanfarin ár hafa lífeyrissjóðir verið meira áberandi í íslensku samfélagi. Þeir eru stórir fjárfestar á íslenskum fjármálamarkaði, mikið hreyfiafl í íslensku atvinnulífi og er lífeyrissjóðakerfið að verða þroskaðra. Það þýðir að sjóðfélagar sem fara munu á lífeyri hafa greitt lengur til sjóðsins sem almennt styrkir réttindi þeirra. Þessi þróun mun halda áfram til hagsbóta fyrir komandi kynslóðir. Þá er vert að benda á að iðgjald til sjóðsins er nú almennt 15,5%, í samræmi við kjarasamninga. Það er 3,5 prósentustigum hærra en lögbindið lágmarksíðgjald.

Með þessum breytingum, sem og öðrum samfélagslegum breytingum sem hafa orðið og munu eiga sér stað, eru kröfur sem gerðar eru til fjölmargra þátta í rekstri sjóðsins alltaf að aukast. Stjórnin leggur áherslu á að á hverjum tíma sé mannauður til staðar innan sjóðsins til þess að takast á við ný verkefni og auknar kröfur.

Fjárfestingarumhverfi

Undanfarin ár hafa vextir farið lækkandi, bæði hér innanlands sem og á heimsvísu. Þetta þýðir auknar áskoranir við að ávaxta eignir sjóðsins sem standa undir réttindum sjóðfélaga til framtíðar. Langtímaávöxtun sjóðsins hefur verið með ágætum og hefur styrkst undanfarin ár en ávöxtun í fortíð segir ekki til um ávöxtun í framtíð. Stjórn sjóðsins, stjórnendur hans og starfsmenn munu áfram leggja sig fram við að ná góðum árangri í rekstri sjóðsins til framtíðar.

Ábyrgar fjárfestingar

Eins og fram kemur hér að framan, í ársskýrslu og sjálfbærnisráðgjafu, leggur stjórn aukna áherslu á aðferðafræði ábyrga fjárfestinga við stýringu eignasafna LV samhliða og til viðbótar við hefðbundna greiningu fjárfestingarkosta og viðmiða við umsýslu eigna. Það er sýn stjórnar að halda áfram á þeirri vegferð í takt við umboð sjóðsins, lög og reglur, þróun í aðferðafræði ábyrga fjárfestinga og alþjóðlega þróun. Nánari umfjöllun um umboð sjóðsins í þessu sambandi er í sjálfbærnisráðgjafu sjóðsins.

Þróun mannauðs

LV hefur sett sér formlega stefnu um áherslur í fyrirtækjamenningu sjóðsins þar sem tilgreint er meðal annars mikilvægi liðsheildar, góðra stjórnarháttar, velferðar starfsfólks og að sjóðurinn laði að sér og byggji upp framúrskarandi mannauð. Sjóðurinn hefur einnig lagt til grundvallar jafnrétti og jafna meðferð einstaklinga á vinnumarkaði við stjórnunarvenjur, starfsþjálfun og þróun, ráðningar, starfskjör og starfsumhverfi.

Í mannauðsstefnu kemur m.a. fram að lífeyrissjóðurinn leitist við að bjóða upp á starfsskilyrði sem laði að sér hæft starfsfólk og að sjóðurinn hafi á að skipa starfsfólki sem hefur þekkingu, reynslu og hæfni til að sinna þeim fjölbreyttu verkefnum sem sjóðnum er falið að sinna. Unnið er eftir gildum sjóðsins þar sem ábyrgð, árangur og umhyggja mynda grunnstoðir í heilbrigðu og öruggu starfsumhverfi sem sjóðurinn býr að. Til stuðnings mannauðsstefnu eru m.a.: Stefna og viðbragðsáætlun gegn einelti, kynferðislegri áreitni, kynbundinni áreitni, kynbundnu ofbeldi og ofbeldi á vinnustaðnum, jafnlaunastefna, jafnréttisáætlun og fræðslustefna.

Upplýsingastarf

LV leggur áherslu á að veita sjóðfélögum persónulega þjónustu og beinan aðgang að samtali við starfsfólk vegna ráðgjafar og tengdrar þjónustu. Samhliða því er einnig lögð áhersla á þróun rafrænna dreifileiða sem veita m.a. möguleika á persónuþæðri upplýsingagjöf og sjálfsafgreiðslu.

Helstu samskipta- og dreifileiðir eru vefsíða sjóðsins, sjóðfélagavefur fyrir hvern sjóðfélaga og þjónustuver. Sjóðurinn nýtir einnig samfélagsmiðla og sendir sjóðfélögum tvisvar á ári yfirlit yfir réttindi og greidd iðgjöld.

Sjóðurinn starfrækir þjónustuver þar sem hægt er að fá þjónustu á skrifstofu sjóðsins, gegnum síma, tölvupóst eða gegnum netspjall sjóðsins. Á árinu 2021 bárust riflega tuttugu og eittþúsund símtöl til sjóðsins og heimsóknir á skrifstofu hans voru rétt tæplega fjögur þúsund. Á sama tíma voru heimsóknir á vef sjóðsins 157.803 og innlit sjóðfélaga á sjóðfélagvef sinn 97.458.

Aukin áhersla er nú lögð á þróun upplýsingagjafar meðal annars með auknum áherslum á starfrænar lausnir sjóðfélögum til hagsbóta, öflun viðhorfa meðal sjóðfélaga í reglulegum viðhorfskönnunum og í miðlun upplýsinga í ársskýrslu, sjálfbærnisráðgjöf og ársreikningi.

Stjórnarhættir og áhættustýring

Lífeyrissjóðurinn leggur áherslu á góða stjórnarhætti við stefnumótun og daglega stjórnun sjóðsins.

Með stjórnarháttaryfirlýsingu, sem er birt á vef sjóðsins og í ársskýrslu, er sjóðfélögum, iðgjaldagreiðendum, opinberum aðilum, starfsmönnum og öðrum haghöfum veittar upplýsingar um stjórnarhætti lífeyrissjóðsins. Yfirlýsingunni er jafnframt ætlað að styðja við góða stjórnarhætti hjá sjóðnum og styðja þannig við traustan rekstur.

Stjórn hefur sett sjóðnum áhættustefnu og áhættustýringarstefnu með það að markmiði að auka öryggi í rekstri sjóðsins. Stefnurnar grundvallast á lagafyrirmælum, reglugerðum og stefnumótun sjóðsins og taka m.a. mið af ISO staðli 31000 um áhættustýringu. Stjórnin leggur áherslu á að stefnurnar séu virkar í starfsemi sjóðsins og eru þær árlega teknar til umræðu á vettvangi stjórnar og eftir atvikum til endurskoðunar í heild eða að hluta.

Frekari upplýsingar um áhættustýringu sjóðsins er að finna í skýringum nr. 19 til 23 í ársreikningnum og í kafla um áhættustýringu í ársskýrslu sjóðsins. Þar er m.a. að finna nánari upplýsingar um lýsingu á helstu áhættuþáttum í starfsemi sjóðsins. Áhættustefna sjóðsins er einnig aðgengileg á vef sjóðsins.

Um meginmarkmið og stefnu varðandi samsetningu eignasafna, áhættustýringu og verðmat eigna

Stýring eignasafna, áhættustýring og verðmat eigna er veigamikill þáttur í starfsemi lífeyrissjóðsins. Með vísan til 5. töluliðar 2. mgr. 66. gr. laga um ársreikninga bendir stjórn á eftirfarandi:

Samsetning eignasafna og stýring þeirra byggir á fjárfestingarstefnu sem byggir á viðurkenndum sjónarmiðum varðandi samval verðbréfa, áhættudreifingu og áhættustýringu, í samræmi við ákvæði laga um starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997, einkum VII. kafla laganna. Við verðmat á verðbréfum og öðrum fjármálagerningum er byggt á reglugerð nr. 391/1998, með síðari breytingum, reglum um ársreikninga lífeyrissjóða, útgefnum af Fjármálaeftirliti Seðlabanka Íslands, viðurkenndum reikningsskilastöðlum og mati stjórnenda.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

LV gefur einnig út sjálfbærnisráðgjöf sem er nátengd umfjöllun í ársskýrslu og annarri upplýsingagjöf sjóðsins. Markmiðið með útgáfu skýrslunnar er að gera grein fyrir áherslum LV varðandi sjálfbærni í starfsemi sjóðsins.

Stuðst er við UFS viðmið Nasdaq, útgáfu 2 frá maí 2019 (e. ESG Reporting Guide 2, May 2019), GRI staðalinn (e. Global Report Initiative) og Heimsmarkmið Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun. Greint er frá viðskiptalikani sjóðsins og birtar upplýsingar um lykilmælikvarða er lúta að stjórnarháttum og umhverfis-, félags- og starfsmannamálum. Jafnframt er greint frá áherslum er lúta að mannréttindum og hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum.

Framsetning með þessum hætti á ófjárhagslegum upplýsingum veitir greinargóðar viðbótarupplýsingar um ófjárhagslega þætti í rekstri og uppfyllir kröfur skv. gr. 66-d í lögum um ársreikninga. Við upplýsingagjöf um gerð sjálfbæriskýrslu fékk sjóðurinn ráðgjöf hjá óháðum ytri aðila. Ráðgjöfin fól í sér leiðbeiningar við að greina og miðla upplýsingum um viðskiptalíkan LV, ábyrgar fjárfestingar og umhverfi, félagslega þætti og stjórnarhætti fyrir árið 2021 sem og áætluð verkefni til framtíðar. Það er mat ráðgjafa að upplýsingar þær er koma fram í kaflanum um sjálfbæriskýrslu sjóðsins gefi góða mynd af ófjárhagslegum þáttum í rekstri sjóðsins.

Covid - 19

Áhrif Covid-19 heimsfaraldursins á rekstur, efnahag og sjóðstreymi lífeyrissjóðsins á árinu eru óveruleg. Hugsanleg áhrif á rekstur sjóðsins voru í upphafi faraldurs talin geta verið samdráttur í greiddum iðgjöldum til sjóðsins vegna minnkandi umsvifa launagreiðenda, aukin vanskil þeirra og greiðsluferðileikar einstaklinga vegna aukins atvinnuleysis, en sú hefur ekki orðið raunin. Að auki var töluverð óvissa um horfur á mörkuðum. Þrátt fyrir Covid-19 þá var ávöxtun lífeyrissjóðsins góð og er 2021 með betri árum í ávöxtun í sögu sjóðsins. Góð ávöxtun sameignardeildar hefur styrkt tryggingafræðilega stöðu milli ára. Heimsfaraldurinn hafði ekki áhrif á fjárfestingarstefnu sjóðsins að því leyti að áfram er lögð áhersla á að auka vægi erlendra verðbréfa til lengri tíma í eignasafninu.

Sjóðurinn hagaði rekstri á skrifstofu í samræmi við sóttvarnaaðgerðir á hverjum tíma og sjóðfélagar voru hvattir til að sinna erindum sínum í gegnum rafrænar samskiptaleiðir sem og nýta þær fjölmörgu stafræna lausnir sem sjóðurinn hefur uppá að bjóða.

Atburðir eftir lok reikningssárs

Eignamarkaðir hafa átt undir högg að sækja frá lokum reikningsárs. Ástæður þessa eru nokkrar en þó vegur þýngst hernaðaráttök í Úkraínu og aukin pólitísk spennan á heimsvísu. Til viðbótar er verðbólga viðvarandi vandamál í flestum löndum og líkur á vaxtahækkunum hérlandis og erlendis eru verulegar.

Miðað við stöðuna í lok dags 24. febrúar er það mat sjóðsins að eignasöfn sameignardeildar og Verðbréfaeildar hafi lækkað um 6-7% frá áramótum. Áætluð áhrif til lækkunar á eignasafni Ævileiðar I er 5-6%, 2-3% til lækkunar á eignasafni Ævileiðar II og hverfandi áhrif á eignasafni Ævileiðar III.

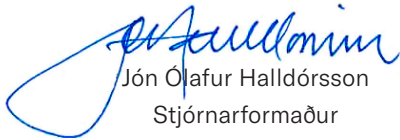
Ávöxtun eignasafna sjóðsins hefur verið góð undanfarna áratugi eins og fram kemur í skýringu 24 við ársreikning sjóðsins. Sameignardeild sjóðsins stendur vel og var tryggingafræðileg staða jákvæð um 3,5% við árslok 2021. Þá voru áunnin réttindi hækkuð um 10% umfram verðlagsþróun á síðastliðnu ári. Það er mat stjórnar að þrátt fyrir framangreinda lækkun á eignasafni sameignardeildar sé tryggingafræðileg staða sameignardeildar í jafnvægi við undirritun ársreiknings.

Yfirlýsing stjórnar og framkvæmdastjóra

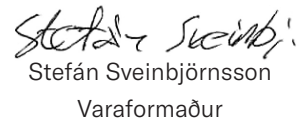
Samkvæmt bestu vitneskju er það álit okkar að ársreikningur Lífeyrissjóðs verzlunarmanna gefi glögga mynd af rekstrarafkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2021, eignum, skuldum og fjárhagsstöðu hans þann 31. desember 2021. Jafnframt er það álit okkar að ársreikningurinn og skýrsla stjórnar og framkvæmdastjóra geymi glöggt yfirlit um þróun og árangur í rekstri sjóðsins, stöðu hans í árslok og lýsi helstu áhættuþáttum sem lífeyrissjóðurinn býr við. Frekari upplýsingar sem tengjast áhættustýringu má finna í skýringum 19 - 23 í ársreikningnum.

Stjórn og framkvæmdastjóri Lífeyrissjóðs verzlunarmanna hafa í dag farið yfir ársreikning sjóðsins fyrir árið 2021 og staðfesta hann með undirritun sinni. Ársreikningurinn verður lagður fram og kynntur á næsta ársfundi sjóðsins.

Reykjavík, 25. febrúar 2022
Stjórn Lífeyrissjóðs verzlunarmanna,

Jón Ólafur Halldórsson
Stjórnarformaður

Stefán Sveinbjörnsson
Stefán Sveinbjörnsson
Varaformaður

Árni Stefánsson
Árni Stefánsson

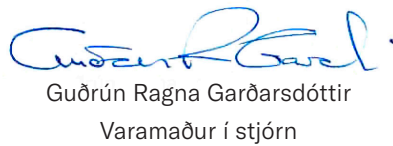
Guðrún Johnsen
Guðrún Johnsen

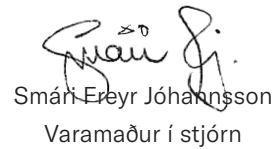
Helga Ingvólfsdóttir
Helga Ingvólfsdóttir

Sigrún Helgadóttir
Sigrún Helgadóttir

Guðrún Ragna Garðarsdóttir
Varaáður í stjórn

Smári Freyr Jóhannsson
Varaáður í stjórn

Guðmundur Þ. Þorhallsson
Framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Lífeyrissjóðs verzlunarmanna

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Lífeyrissjóðs verzlunarmanna fyrir árið 2021, að undanskilinni skýrslu stjórnar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2021, efnahag hans 31. desember 2021, breytingu á handbæru fé á árinu 2021 og tryggingafræðilegri stöðu sameignardeildar 31. desember 2021, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Álit okkar er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar.

Ársreikningurinn innifelur

- Skýrslu stjórnar um starfsemi lífeyrissjóðsins.
- Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris fyrir tímabilið 1. janúar 2021 til 31. desember 2021.
- Efnahagsreikning þann 31. desember 2021.
- Sjóðstreymi fyrir tímabilið 1. janúar 2021 til 31. desember 2021.
- Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu sameignardeildar 31. desember 2021.
- Skýringar, sem innifela helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.
- Deildaskipt yfirlit sameignar- og séreignardeilda, sem innifela yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2021, deildarskiptur efnahagsreikningur 31. desember 2021 og deildaskipt sjóðstreymi 2021.

Skýrsla stjórnar um starfsemi lífeyrissjóðsins er undanskilin endurskoðun, sbr. kafla um aðrar upplýsingar.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda.

Óhæði

Við erum óháð lífeyrissjóðnum samkvæmt ákvæðum laga um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins. Við uppfylfum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Samkvæmt okkar bestu vissu, lýsum við yfir að önnur þjónusta sem við höfum veitt sjóðnum er í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna og að við höfum ekki veitt þjónustu sem óheimilt er að veita samkvæmt ákvæðum 5.1. gr. Evrópureglugerðar nr. 537/2014.

Gerð er grein fyrir annarri þjónustu sem við höfum veitt sjóðnum, á tímabilinu 1. janúar 2021 til 31. desember 2021 í skýringu 8.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins árið 2021. Sem hluti af endurskoðun okkar á ársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á ársreikningnum í heild.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Mat óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum

Bókfært verð eignarhluta í félögum og sjóðum nam kr. 765,6 milljörðum eða 64% af heildareignum þann 31. desember 2021 (2020: kr. 603,8 milljörðum) af því eru kr. 47,3 milljarðar óskráð (2020: kr. 38,1 milljarðar).

Vísað er til skýringa nr. 2.7 og skýringu nr. 9 fyrir eignarhluti í félögum og sjóðum. Þessar eignir eru flokkaðar í gangvirðisþrep 2 og 3 í skýringu nr. 18.2 í ársreikningi.

Verðmæti þessara fjárfestinga er háð mati, þeim forsendum sem eru notaðar og vali á útreikningsaðferð eða líkani og getur haft veruleg áhrif á niðurstöðu matsins.

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á óskráðum eignarhlutum í félögum og sjóðum vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Mat skuldabréfa færð á gangvirði

Bókfært verð skuldabréfa nam kr. 418,9 milljörðum eða 35% af heildareignum þann 31. desember 2021 (2020: kr. 391,5 milljörðum) af því eru kr. 106,6 milljarðar skuldabréf færð á gangvirði (2020: kr. 89,7 milljarðar).

Vísað er til skýringa nr. 2.7 og skýringu nr. 10 fyrir skuldabréf.

Viðskipti á markaði með skuldabréf sem færð eru á gangvirði eru oft stopul. Mat skuldabréfa með stopul viðskipti er háð mati og þeim forsendum sem eru notaðar sem getur haft áhrif á niðurstöðu matsins.

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og vegna stærðar í efnahagsreikningi sjóðsins, teljum við mat á skuldabréfum færð á gangvirði vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á mati óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Fjárfestingarferilinn var yfirfarinn. Við yfirfórum aðferðafræði og forsendur við mat.

- Gögn sem útreikningar og forsendur mismunandi verðmatsaðferða voru byggð á voru yfirfarin og metin.

- Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi PwC á verðmæti úrtaks óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum.

- Í þeim tilvikum þar sem verðmat byggðist á nýlegum viðskiptum voru þau viðskipti sannreynd.

- Flokkun óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum í stigkerfi gangvirðis var yfirfarin.

Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á mati skuldabréfa færð á gangvirði fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Fjárfestingarferilinn var yfirfarinn. Við yfirfórum aðferðafræði og forsendur við mat.

- Gögn sem útreikningar og forsendur mismunandi verðmatsaðferða voru byggð á voru yfirfarin og metin.

- Framkvæmdir voru sjálfstæðir útreikningar af verðmatssérfræðingi PwC á verðmæti úrtaks skuldabréfa færð á gangvirði.

- Flokkun skuldabréfa færð á gangvirði í stigkerfi gangvirðis var yfirfarin.

Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða í árslok er jákvæð um 3,5% (2020: 10,6%) og eru eignir sjóðsins kr. 57,6 milljörðum hærri en heildarskuldbinding í árslok 2021 (2020: kr. 140,6 milljarðar).

Tryggingafræðileg staða segir til um getu sjóðsins til að standa við lífeyrisskuldbindingar sínar. Útreikningurinn er framkvæmdur af óháðum tryggingastærðfræðingi og byggir að stórum hluta á matskenndum forsendum.

Um verulegan matskenndan lið er að ræða og teljum við tryggingafræðilega stöðu vera lykilatriði við endurskoðun okkar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun á tryggingafræðilegri stöðu fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Við lögðum mat á óhæði og hæfni tryggingastærðfræðings.
- Ferli við útreikninga var yfirfarið.
- Framkvæmdar voru greiningar á sértækum lífs- og örorkulíkum sem notaðar eru við útreikning við staðlaðar lífs- og örorkulíkur gefnar út af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga.
- Lagt var mat á aðferðarfræðina og þær forsendur sem liggja til grundvallar á útreikningi á tryggingafræðilegri stöðu og hvort aðferðin breyttist milli ára. Forsendur útreiknings voru raktar til frumgagna úr kerfum lífeyrissjóðsins.
- Framkvæmdar voru greiningaraðgerðir á þróun lífeyrisskuldbindingar, forsendum og niðurstöðum.

Viðeigandi skýringar voru yfirfarnar ásamt yfirliti um tryggingafræðilega stöðu.

Aðrar upplýsingar, þ.m.t. skýrsla stjórnar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru skýrsla stjórnar um starfsemi Lífeyrissjóðs verzlunarmanna árið 2021, sem lág fyrir við áritun okkar.

Aðrar upplýsingar eru jafnframt ársskýrsla lífeyrissjóðsins. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga, þ.m.t. skýrslu stjórnar um starfsemi lífeyrissjóðsins og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar, sem tilgreindar eru hér að ofan, þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða skilning sem við höfum aflað við endurskoðunina eða ef svo virðist að verulegar rangfærslur séu í þeim. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Við höfum ekki greint atriði sem ber að greina sérstaklega frá.

Hvað varðar skýrslu stjórnar um starfsemi lífeyrissjóðsins höfum við, í samræmi við ákvæði 104. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006, yfirfarið að skýrsla stjórnar um starfsemi lífeyrissjóðsins hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og settar reikningsskilareglur. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum lífeyrissjóðsins að meta hæfi hans til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning lífeyrissjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa lífeyrissjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi lífeyrissjóðsins. Stjórnendum lífeyrissjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hans til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvisandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits lífeyrissjóðsins.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi lífeyrissjóðsins eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hans. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, vikjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að lífeyrissjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.

Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðis-skilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og reglna

Kosning endurskoðanda

Við höfum verið endurskoðendur lífeyrissjóðsins um langt skeið. Árið 2008 var sjóðurinn skilgreindur sem eining tengd almannahagsmunum og vorum við kjörin endurskoðendur lífeyrissjóðsins það ár. Kjör okkar hefur verið endurnýjað árlega á ársfundi lífeyrissjóðsins síðan þá.

Reykjavík, 25. febrúar 2022.
PricewaterhouseCoopers ehf.

Kristinn Freyr Kristinsson
löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2021

	Skýr.	2021	2020
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		10.490.194	9.752.857
Iðgjöld launagreiðenda		27.645.281	25.856.784
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(52.358)	(52.398)
		<u>38.083.117</u>	<u>35.557.243</u>
Sérstök aukaframlög	3	369.334	376.085
		<u>38.452.451</u>	<u>35.933.328</u>
Lífeyrir			
	4		
Heildarfjárhæð lífeyris	4.1.	22.909.210	18.914.202
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		226.901	213.278
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	4.2.	15.270	14.155
		<u>23.151.381</u>	<u>19.141.635</u>
Hreinar fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5.1.	149.685.798	104.162.136
Hreinar tekjur af skuldabréfum	5.2.	25.441.292	25.728.342
Hreinar vaxtatekjur af handbæru fé	5.3.	(772.454)	569.512
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		56.252	4.921
Ýmsar fjárfestingartekjur	6	(10.126)	(41.696)
Fjárfestingargjöld	7	(494.303)	(429.293)
		<u>173.906.459</u>	<u>129.993.922</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	1.305.076	1.226.807
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		187.902.454	145.558.808
Hrein eign frá fyrra ári		1.013.229.024	867.670.216
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		<u>1.201.131.477</u>	<u>1.013.229.024</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2021

	Skýr.	31.12.2021	31.12.2020
Eignir			
Fjárfestingar	12,18		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	9	765.677.261	603.845.588
Skuldabréf	10	418.955.137	391.494.514
Aðrar fjárfestingar	11	24.600	30.000
		<u>1.184.656.998</u>	<u>995.370.102</u>
Kröfur	13		
Kröfur á launagreiðendur		3.416.456	3.420.573
Aðrar kröfur		5.250	53.050
		<u>3.421.706</u>	<u>3.473.623</u>
Ýmsar eignir			
Varanlegir rekstrarfjármunir	14	277.953	293.404
Handbært fé		13.904.760	15.032.841
Eignir samtals		<u>1.202.261.417</u>	<u>1.014.169.970</u>
Skuldir			
Viðskiptaskuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur		108.493	99.998
Aðrar skuldir	15	1.021.448	840.949
		<u>1.129.941</u>	<u>940.947</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u>1.201.131.477</u>	<u>1.013.229.024</u>
Skipting á hreinni eign til greiðslu lífeyris			
Hrein eign sameignardeildar		1.174.592.807	991.540.663
Hrein eign séreignardeildar - Verðbréfaleið		19.785.724	16.867.617
Hrein eign séreignardeildar - aðrar séreignarleiðir		6.752.946	4.820.744
		<u>1.201.131.477</u>	<u>1.013.229.024</u>
Skuldbindingar utan efnahags	17		
Aðrar skýringar	18-23		
Kennitölur	24-25		

Sjóðstreymi árið 2021

	2021	2020
Inngreiðslur		
Iðgjöld	38.443.451	36.453.327
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	90.168	155.558
Aðrar inngreiðslur	191.035	98.403
	<u>38.724.654</u>	<u>36.707.288</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	23.151.381	19.141.634
Rekstrarkostnaður	1.238.927	1.131.633
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	42.202	34.504
Aðrar útgreiðslur	4.412	44.681
	<u>24.436.922</u>	<u>20.352.452</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>14.287.732</u>	<u>16.354.836</u>
Fjárfestingarhreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	10.531.649	5.559.491
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(50.156.439)	(35.138.752)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	26.994.187	7.509.981
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	64.322.293	92.110.593
Keypt skuldabréf	(66.367.260)	(84.981.625)
Seld skuldabréf	10.079	4.094.969
Seldar aðrar fjárfestingar	43.801	5.005
	<u>(14.621.690)</u>	<u>(10.840.338)</u>
Hækkun (lækkun) á handbæru fé	(333.957)	5.514.497
Gengismunur af handbæru fé	(794.124)	487.382
Handbært fé í upphafi árs	15.032.841	9.030.962
Handbært fé í lok árs	<u>13.904.760</u>	<u>15.032.841</u>

Tryggingafræðileg staða

Útreikningur tryggingafræðilegrar stöðu í lok árs 2021 miðast við sértækar lífs- og örorkulíkur fyrir sjóðinn. Lífslíkurnar taka mið af nýjum dánar- og eftirlifendatöflum sem fjármála- og efnahagsráðherra samþykkti í desember 2021. Töflurnar byggja á spá um auknar lífslíkur í framtíðinni. Útreikningur tryggingafræðilegrar stöðu fyrri ára hafa byggt á dánar- og eftirlifendatöflum sem byggja á reynslu úr fortíð. Áhrif af innleiðingu nýju taflnanna hafa um það bil 9,8 prósentustigs áhrif til lækkunar á tryggingafræðilega stöðu.

Bæði áunninn réttindi sjóðfélaga og lífeyrisgreiðslur voru hækkaðar um 10% á árinu 2021. Hækkunin hafði um 6,2 prósentustigs áhrif til lækkunar á tryggingafræðilega stöðu.

Á liðnu ári var gerð sú reglugerðarbreyting varðandi tryggingafræðilega athugun, að matsverð skráðra hlutabréfa skal miðað við markaðsvirði á uppgjörstegi í stað þess að miða við markaðsvirði þeirra á undangengnu þriggja mánaða tímabili ef það er lægra. Jafnframt var gerð sú breyting á reglum um ársreikninga lífeyrissjóða að rekstrarkostnaður telst nú til skuldbindinga en hann var áður til frádráttar eignum.

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu sameignardeildar 31. desember 2021

Tryggingafræðileg staða	Skýr	2021		
		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Eignir	16			
Hrein eign til greiðslu lífeyris		1.174.592.807	0	1.174.592.807
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(25.256.477)	0	(25.256.477)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	566.824.082	566.824.082
Eignir samtals		<u>1.149.336.330</u>	<u>566.824.082</u>	<u>1.716.160.412</u>
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		907.937.336	548.315.081	1.456.252.417
Örorkulífeyrir		70.573.410	52.397.249	122.970.659
Makalífeyrir		31.160.345	14.368.130	45.528.475
Barnalífeyrir		660.204	3.438.807	4.099.011
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		13.631.511	15.992.795	29.624.306
Skuldbindingar samtals		<u>1.023.962.806</u>	<u>634.512.062</u>	<u>1.658.474.868</u>
Eignir umfram skuldbindingar		<u>125.373.524</u>	<u>(67.687.980)</u>	<u>57.685.544</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		12,2%	-10,7%	3,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		17,1%	1,0%	10,6%
		2020		
Eignir		Áfallin skuldbinding	Framtíðar- skuldbinding	Heildar- skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		991.540.663	0	991.540.663
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(21.871.767)	0	(21.871.767)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(41.429.555)	0	(41.429.555)
Núvirði framtíðariðgjalda		0	534.496.933	534.496.933
Eignir samtals		<u>928.239.341</u>	<u>534.496.933</u>	<u>1.462.736.274</u>
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		680.769.510	451.342.713	1.132.112.223
Örorkulífeyrir		58.717.988	49.076.063	107.794.051
Makalífeyrir		31.483.886	18.095.213	49.579.099
Barnalífeyrir		625.856	3.598.429	4.224.285
Núvirði framtíðarrekkstrarkostnaðar		21.008.199	7.352.991	28.361.190
Skuldbindingar samtals		<u>792.605.439</u>	<u>529.465.409</u>	<u>1.322.070.848</u>
Eignir umfram skuldbindingar		<u>135.633.902</u>	<u>5.031.524</u>	<u>140.665.426</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok		17,1%	1,0%	10,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun		14,0%	1,1%	8,4%

Skýringar

1. Almennar upplýsingar um sjóðinn

Lífeyrissjóðurinn starfar á grundvelli laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Hlutverk sjóðsins er að tryggja sjóðfélögum, eftirlifandi mökum þeirra og börnum lífeyri í samræmi við samþykktir sjóðsins og með hliðsjón af lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða.

Sjóðurinn rekur sameignardeild og fjórar séreignarleiðir, þ.e. Verðbréfaleið, Ævileið I, Ævileið II og Ævileið III. Verðbréfaleiðin er ávöxtuð samhliða sameignardeild sjóðsins. Eignasamsetning ævileiðanna byggir á eignasamsetningu sem gera má ráð fyrir að hafi mismikla vænta ávöxtun og áhættu. Markmið með mismunandi eignasamsetningu milli leiða er að mæta ólíkum þörfum sjóðfélaga svo sem aldri og áhættupóli. Í deildaskiptu yfirliti og kennitöluyfirliti má finna upplýsingar um séreignardeildir sjóðsins.

2. Reikningsskilaaðferðir

2.1. Grundvöllur reikningsskila

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Hér fyrir neðan er gerð grein fyrir helstu reikningsskilaaðferðum við gerð ársreiknings lífeyrissjóðsins.

2.2. Starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Ársreikningurinn er settur fram í íslenskum krónum, sem er bæði starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna.

2.3. Mat og ákvarðanir

Við gerð reikningsskilanna þurfa stjórnendur að meta ýmis atriði og gefa sér forsendur um mat á eignum, skuldum, tekjum og gjöldum. Þó svo mat þetta sé samkvæmt bestu vitund stjórnenda geta raunveruleg verðmæti þeirra liða sem þannig eru metnir reynst önnur en niðurstaða samkvæmt matinu.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð og jafnframt á síðari tímabilum ef breytingin hefur áhrif á þau.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins:

- i) Gangvirði óskráðra eignarhluta í félögum og sjóðum, sjá skýringu 9.
- ii) Tryggingafræðileg staða, sjá skýringu 16.

2.4. Iðgjöld

Árlegt fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða er fært undir liðinn sérstök aukaframlög.

Áætluð óinnheimt iðgjöld ásamt dráttarvöxtum eru færð í efnahagsreikningi undir liðnum kröfur á launagreiðendur. Mat þeirra byggist á reynslu liðinna ára og stuðst er við gögn og greiðslur sem fyrir liggja um skil eftir lok reikningsársins.

2.5. Hreinar fjárfestingartekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum.

Viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirliti um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld.

Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði.

Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir.

Í skýringu 5.1 má sjá hreinar fjárfestingartekjur 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld.

Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknanir af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld.

Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningskiladegi.

c) Ýmsar fjárfestingartekjur

Undir liðinn ýmsar fjárfestingartekjur falla m.a. tekjur af fullnustueignum sjóðsins.

d) Fjárfestingargjöld

Undir þennan lið eru færð fjárfestingargjöld og þóknanir til fjármálafyrirtækja vegna umsýslu og vörslugjalda. Í skýringu nr. 7 er greint frá áætlaðri umsýsluþóknun vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum sjóðum.

2.6. Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til. Frá rekstrarkostnaði dregst þóknun til sjóðsins vegna innheimtu gjalda fyrir stéttarfélög.

2.7. Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr.108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og öðrum fjárfestingum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmeta þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

a) Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán til sjóðfélaga og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán til sjóðfélaga og skuldabréf, sem sjóðurinn tilgreinir að verði haldið til gjalddaga, eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok, en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu nr. 18. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

b) Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini sjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

Skýringar

c) Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu nr. 18 er gerð nánari grein fyrir skiptinu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

d) Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til tapsáhættu vegna óvissu um innheimtu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Hér er ekki um endanlega afskrift að ræða heldur er myndaður niðurfærslureikningur til að mæta þeim kröfum sem kunna að tapast. Við niðurfærsluna hafa sérstakar áhættur verið metnar jafnframt því sem reiknuð er almenn niðurfærsla. Niðurfærslureikningurinn er dreginn frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

e) Aðrar fjárfestingar

Undir aðrar fjárfestingar eru færðar allar fjárfestingar sem ekki falla undir liði sem taldir eru upp hér að ofan. Hér eru meðal annars færðar húseignir og lóðir sem tekin voru yfir til fullnustu greiðslu. Fullnustueignir eru færðar á gangvirði eða kostnaðarverði hvort sem lægra reynist á reikningsskiladegi. Í skýringu nr. 11 er gerð nánari grein fyrir þessum lið.

2.8. Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og fært til lækkunar á kröfunum samkvæmt niðurstöðu slíks mats.

2.9. Varanlegir rekstrarfjármunir og óefnislegar eignir

Fasteignir og aðrir varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundraðshluti af kostnaðarverði og greinast þannig: Fasteign undir starfsemi sjóðsins í Húsi verslunarinnar er afskrifuð um 2%, endurbætur á fasteigninni um 4%, innréttingar um 10% og skrifstofutæki ásamt tölvu- og hugbúnaði um 20%.

2.10. Handbært fé

Handbært fé er fært í efnahagsreikning á gangvirði. Handbært fé samkvæmt sjóðstreymi samanstandur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum.

2.11. Umreikningur í íslenskar krónur

Eignir og skuldir í erlendra mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert skráð viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands í árslok.

3. Sérstök aukaframlög

	2021	2020
Árlegt fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóða	369.334	376.085

4. Lífeyrir

	2021	2020
4.1. Heildarfjárhæð lífeyrís		
Ellilífeyrir	16.631.497	13.432.961
Örorkulífeyrir	4.097.164	3.435.354
Makalífeyrir	1.085.497	899.307
Barnalífeyrir	150.979	144.504
Samtals úr sameignardeild	21.965.137	17.912.126
Lífeyrir Verðbréfaeið	654.915	760.274
Lífeyrir Ævileið I	118.894	89.740
Lífeyrir Ævileið II	52.863	28.232
Lífeyrir Ævileið III	117.399	123.828
Samtals úr séreignardeild	944.071	1.002.074
Heildarfjárhæð lífeyrís	22.909.208	18.914.200
4.2. Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	2021	2020
Kostnaður vegna örorkumats	15.270	14.155

5. Hreinar fjárfestingartekjur

5.1. Hreinar tekjur af eignarhlutum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Sameignar- deild	Séreignar- deildir	Samtals 2021	Samtals 2020
Arðgreiðslur	2.621.036	56.933	2.677.969	1.760.035
Gangvirðisbreyting vegna innlendra eigna	63.296.337	1.373.554	64.669.891	28.912.270
Gangvirðisbreyting vegna erlendra eigna	71.675.233	1.363.222	73.038.455	60.542.846
Gjaldmiðlabreyting	9.103.263	196.221	9.299.484	12.946.986
	146.695.869	2.989.930	149.685.799	104.162.137

Hreinar tekjur af eignarhlutum í innlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2021	Arður	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2021	Hreinar tekjur samtals 2020
Marel hf.	43.735.613	443.851	4.997.076	5.440.927	10.668.238
Arion banki hf.	27.845.708	254.306	14.264.075	14.518.381	1.498.827
Brim hf.	16.162.244	251.670	5.830.245	6.081.915	2.514.109
Eyrir Invest A hlutar	15.150.000	166.650	1.717.000	1.883.650	3.095.650
Eimskipafélag Íslands hf.	10.918.883	67.435	6.093.458	6.160.893	1.841.064
Kvika banki hf.	10.824.820	0	3.192.601	3.192.601	1.141.362
Síminn hf.	10.443.589	66.896	3.874.408	3.941.304	3.071.733
Íslandsbanki hf.	9.268.042	0	2.456.498	2.456.498	0
Hagar hf.	8.147.245	175.939	1.001.956	1.177.895	2.091.180
Reitir fasteignafélag hf.	7.597.865	107.207	1.503.084	1.610.291	452.312
Aðrar eignir	72.374.417	1.144.015	19.739.491	20.883.506	4.297.829
	232.468.426	2.677.969	64.669.892	67.347.861	30.672.304

Skýringar

Hreinar tekjur af eignarhlutum í erlendum félögum og sjóðum sundurliðast þannig:

	Bókfært verð 31.12.2021	Áhrif gjaldmiðils	Gangvirðis- breyting	Hreinar tekjur samtals 2021	Hreinar tekjur samtals 2020
Vanguard Global Stock *	101.140.480	2.524.553	17.110.865	19.635.418	12.742.412
iShared Developed World Index Fund * ..	74.497.312	1.851.127	12.842.985	14.694.112	9.380.160
State Street World Index Equity*	57.565.864	2.623.595	4.969.975	7.593.570	0
T.Rowe Price Global Growth Eq. F. CI-I *	45.602.021	1.148.151	4.291.971	5.440.122	14.513.538
Össur hf.	23.782.144	(1.432.665)	(3.845.668)	(5.278.333)	2.231.950
MFS Meridian-Global Equity Fund *	21.997.348	566.867	3.264.698	3.831.565	3.189.371
Pimco Diversified Income Fund*	17.868.293	494.710	636.433	1.131.143	0
MFS Meridian-Global Concentrated F.* ..	13.771.515	127.384	3.191.420	3.318.804	3.630.777
KKR Americas Fund XII (EEA) L.P.	8.168.667	176.567	3.325.738	3.502.305	1.032.662
Carlyle Partners VII, L.P.*	7.956.420	160.301	1.980.293	2.140.594	(93.021)
Aðrar eignir	160.858.771	1.058.894	25.269.745	26.328.639	26.861.981
	<u>533.208.835</u>	<u>9.299.484</u>	<u>73.038.455</u>	<u>82.337.939</u>	<u>73.489.830</u>
Samtals hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum				<u>149.685.800</u>	<u>104.162.134</u>

* Framangreindir sjóðir eru áhættudreifð alþjóðleg hlutabréfasöfn.

5.2 Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast þannig:

Sameignardeild

Skuldabréf sem haldið er til gjalds	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Ríkisskuldabréf	2.233.782	0	0	2.233.782	1.752.975
Íbúðalánasjóður	5.222.224	0	0	5.222.224	4.481.464
Skuldabréf sveitarfélaga	1.920.439	0	0	1.920.439	1.568.979
Skuldabréf lánastofnana	1.217.666	0	0	1.217.666	677.910
Skuldabréf fyrirtækja	3.505.562	32.637	0	3.538.199	2.635.542
Skuldabréf fagfjárfestisjóða	556.218	0	0	556.218	730.217
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	541.883	0	0	541.883	263.307
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	6.032.213	0	267.264	6.299.477	7.432.290
Samtals	<u>21.229.987</u>	<u>32.637</u>	<u>267.264</u>	<u>21.529.888</u>	<u>19.542.684</u>
Skuldabréf færð á gangvirði	Gangvirðis- breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Ríkisskuldabréf	(80.342)	0	0	(80.342)	1.976.929
Íbúðalánasjóður	2.448.833	0	0	2.448.833	2.298.879
Skuldabréf lánastofnana	1.009.095	0	0	1.009.095	1.346.138
Samtals	<u>3.377.586</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.377.586</u>	<u>5.621.946</u>
Samtals tekjur af skuldabréfum	<u>24.607.573</u>	<u>32.637</u>	<u>267.264</u>	<u>24.907.474</u>	<u>25.164.630</u>

Séreignardeildir

Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Ríkisskuldabréf	37.628	0	0	37.628	29.821
Íbúðalánasjóður	87.967	0	0	87.967	76.237
Skuldabréf sveitarfélaga	32.349	0	0	32.349	26.691
Skuldabréf lánastofnana	20.511	0	0	20.511	11.532
Skuldabréf fyrirtækja	59.050	550	0	59.600	44.835
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	9.369	0	0	9.369	12.422
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	9.128	0	0	9.128	4.479
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	101.611	0	4.502	106.113	126.435
Samtals	357.613	550	4.502	362.665	332.452

Skuldabréf færð á gangvirði	Gangvirðis-breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Ríkisskuldabréf	12.107	0	0	12.107	89.036
Íbúðalánasjóður	41.250	0	0	41.250	39.107
Skuldabréf sveitarfélaga	175	0	0	175	0
Skuldabréf lánastofnana	62.008	0	0	62.008	83.061
Skuldabréf fyrirtækja	33.346	0	0	33.346	13.576
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	20.033	0	0	20.033	6.481
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	2.214	0	0	2.214	0
Samtals	171.133	0	0	171.133	231.261
Samtals tekjur af skuldabréfum	528.746	550	4.502	533.798	563.713

Sameignardeild og séreignardeildir

Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga	Vaxtatekjur og verðbætur	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Ríkisskuldabréf	2.271.410	0	0	2.271.410	1.782.795
Íbúðalánasjóður	5.310.191	0	0	5.310.191	4.557.701
Skuldabréf sveitarfélaga	1.952.789	0	0	1.952.789	1.595.669
Skuldabréf lánastofnana	1.238.178	0	0	1.238.178	689.442
Skuldabréf fyrirtækja	3.564.612	33.186	0	3.597.798	2.680.377
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	565.587	0	0	565.587	742.639
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	551.011	0	0	551.011	267.786
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	6.133.824	0	271.766	6.405.590	7.558.724
Samtals	21.587.602	33.186	271.766	21.892.554	19.875.133

Skuldabréf færð á gangvirði	Gangvirðis-breyting	Áhrif gjaldmiðils	Breyting á niðurfærslu	Samtals 2021	Samtals 2020
Ríkisskuldabréf	(68.235)	0	0	(68.235)	2.065.964
Íbúðalánasjóður	2.490.083	0	0	2.490.083	2.337.987
Skuldabréf sveitarfélaga	175	0	0	175	0
Skuldabréf lánastofnana	1.071.103	0	0	1.071.103	1.429.199
Skuldabréf fyrirtækja	33.366	0	0	33.366	13.576
Skuldabréf ýmissa lánasjóða	20.033	0	0	20.033	6.481
Sjóðfélagalán og önnur veðlán	2.214	0	0	2.214	0
Samtals	3.548.739	0	0	3.548.739	5.853.207
Samtals tekjur af skuldabréfum	25.136.341	33.186	271.766	25.441.293	25.728.340

Skýringar

5.3. Hreinar tekjur af handbæru fé sundurliðast þannig:

	2021	2020
Gengismunur	(794.124)	487.382
Vaxtatekjur	21.670	82.130
	<u>(772.454)</u>	<u>569.512</u>

Neikvæður gengismunur á árinu 2021 stafar að stórum hluta af skammtíma styrkingu krónunnar, en skapar á móti jákvæðar tekjur undir liðnum hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum.

6. Ýmsar fjárfestingartekjur

	2021	2020
Tekjur (gjöld) vegna fullnustueigna	(10.126)	(41.696)

7. Fjárfestingargjöld

	Sameignar- deild	Verð- bréfaleið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2021	Samtals 2020
Bein fjárfestingargjöld							
Vegna innlendra verðbréfasjóða ...	0	0	0	0	0	0	0
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða .	0	0	0	0	0	0	0
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða .	0	0	0	0	0	0	0
Vegna erlendra verðbréfasjóða	0	0	0	0	0	0	0
Vegna annarra erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	0	0	0	0	0	0	0
Kaup og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta	59.407	1.001	985	639	51	62.083	39.094
Vörslubóknanir	66.105	1.114	0	0	0	67.219	67.704
Umsýslubóknanir vegna útvistar eignastýringar	358.954	6.046	0	0	0	365.000	320.295
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0	0	2.200
	<u>484.466</u>	<u>8.161</u>	<u>985</u>	<u>639</u>	<u>51</u>	<u>494.302</u>	<u>429.293</u>

Áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld

Vegna innlendra verðbréfasjóða ...	0	0	2.870	1.194	440	4.504	3.441
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða .	0	0	1.372	1.666	1.027	4.065	4.341
Vegna innlendra fagfjárfestingsjóða .	448.949	7.562	2.589	2.018	0	461.118	351.065
Vegna erlendra verðbréfasjóða	1.048.727	17.666	648	336	0	1.067.377	884.220
Vegna annarra erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	1.461.608	24.620	0	0	0	1.486.228	1.095.054
Kaup og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta	0	0	0	0	0	0	0
Vörslubóknanir	35.226	593	0	0	0	35.819	41.855
Umsýslubóknanir vegna útvistar eignastýringar	0	0	0	0	0	0	0
Önnur áætluð og reiknuð fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0	0	0
	<u>2.994.510</u>	<u>50.441</u>	<u>7.479</u>	<u>5.214</u>	<u>1.467</u>	<u>3.059.111</u>	<u>2.379.976</u>

	Sameignar- deild	Verð- bréfaeið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2021	Samtals 2020
Fjárfestingargjöld samtals							
Vegna innlendra verðbréfasjóða ...	0	0	2.870	1.194	440	4.504	3.441
Vegna innlendra fjárfestingarsjóða .	0	0	1.372	1.666	1.027	4.065	4.341
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða .	448.949	7.562	2.589	2.018	0	461.118	351.065
Vegna erlendra verðbréfasjóða	1.048.727	17.666	648	336	0	1.067.377	884.220
Vegna annarra erlendra sjóða um sameiginlega fjárfestingu	1.461.608	24.620	0	0	0	1.486.228	1.095.054
Kaup og sölubóknanir vegna verðbréfavíðskipta	59.407	1.001	985	639	51	62.083	39.094
Vörslubóknanir	101.331	1.707	0	0	0	103.038	109.558
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar	358.954	6.046	0	0	0	365.000	320.295
Önnur fjárfestingargjöld	0	0	0	0	0	0	2.200
	<u>3.478.976</u>	<u>58.602</u>	<u>8.464</u>	<u>5.853</u>	<u>1.518</u>	<u>3.553.413</u>	<u>2.809.268</u>

Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu

Innlendir verðbréfasjóðir	0	0	159.299	58.187	93.924	311.410	272.400
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0	0	203.984	224.767	209.632	638.383	569.082
Innlendir fagfjárfestasjóðir	25.181.892	424.183	110.648	85.690	0	25.802.413	21.618.417
Erlendir verðbréfasjóðir	319.007.992	5.373.612	590.865	277.099	0	325.249.568	208.091.177
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	88.940.578	1.498.182	0	0	0	90.438.760	70.653.138
Önnur erlend verðbréfasöfn	84.936.186	1.430.729	0	0	0	86.366.915	72.682.641
Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	<u>518.066.648</u>	<u>8.726.706</u>	<u>1.064.796</u>	<u>645.743</u>	<u>303.556</u>	<u>528.807.449</u>	<u>373.886.855</u>

Hlutfall fjárfestingargjalda alls af meðaleign

Innlendir verðbréfasjóðir	0,00%	0,00%	1,80%	2,05%	0,47%	1,45%	1,26%
Innlendir fjárfestingarsjóðir	0,00%	0,00%	0,67%	0,74%	0,49%	0,64%	0,76%
Innlendir fagfjárfestasjóðir	1,78%	1,78%	2,34%	2,35%	0,00%	1,79%	1,62%
Erlendir verðbréfasjóðir	0,33%	0,33%	0,11%	0,12%	0,00%	0,33%	0,42%
Aðrir erlendir sjóðir um sameiginlega fjárfestingu	1,64%	1,64%	0,00%	0,00%	0,00%	1,64%	1,55%
Önnur erlend verðbréfasöfn	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Samtals	<u>0,67%</u>	<u>0,67%</u>	<u>0,79%</u>	<u>0,91%</u>	<u>0,50%</u>	<u>0,67%</u>	<u>0,75%</u>

Skýringar

8. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

	2021	2020
Laun og launatengd gjöld	907.803	868.804
Sjóðfélagayfirlit og kynningarstarfsemi	36.822	26.806
Upplýsingaveitur	55.461	44.901
Aðkeypt þjónusta	126.561	126.376
Endurskoðendur og tryggingafræðingur	38.361	40.569
Fjármálaeftirlitið	33.682	37.014
Gjald til Landssamtaka lífeyrissjóða ofl.	24.308	23.263
Gjald til Umboðsmanns skuldara	10.636	7.518
Ýmiss skrifstofu- og rekstrarkostnaður	94.615	62.160
Afskriftir fasteignar, innbús og rekstrarfjármuna og rekstur húsnæðis	85.298	90.620
Samtals	1.413.547	1.328.031
Endurgreiddur kostnaður vegna innheimtu gjalda fyrir stéttarfélög	(108.472)	(101.225)
	<u>1.305.075</u>	<u>1.226.806</u>
Starfsmenn í árslok	51	50
Stöðugildi á árinu	51,1	49,7

Heildarlaun, hlunnindi og þóknarir til stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda auk viðbótarframlags til lífeyrissparnaðar til stjórnenda sundurliðast þannig:

	2021	2020
Jón Ólafur Halldórsson, stjórnarformaður (í stjórn frá júní 2020)	3.080	1.290
Stefán Sveinbjörnsson, varaformaður og formaður endurskoðunarnefndar	3.739	4.662
Árni Stefánsson, stjórnarmaður	2.305	2.190
Bjarni Þór Sigurðsson, stjórnarmaður	2.305	2.190
Guðný Rósa Þorvarðardóttir, stjórnarmaður	2.305	2.190
Guðrún Johnsen, stjórnarmaður	2.305	2.190
Helga Ingólfssdóttir, stjórnarmaður	2.305	2.190
Sigrún Helgadóttir, stjórnarmaður frá september 2021	775	0
Guðrún Hafsteinsdóttir, f.v. formaður og f.v. formaður endurskoðunarnefndar ..	4.267	4.641
Margrét Sif Hafsteinsdóttir, f.v. stjórnarmaður	0	1.084
Varamenn í stjórn	1.328	581
Anna G. Sverrisdóttir, endurskoðunarnefnd	695	678
Oddur Gunnar Jónsson, fv. meðstjórnandi í endurskoðunarnefnd	695	395
Framkvæmdastjóri	39.206	37.893
Yfirlögfræðingur og staðgengill framkvæmdastjóra	31.044	29.435
Forstöðumaður eignastýringar	29.222	27.711
Forstöðumaður upplýsingatæknisviðs	27.115	26.850
Forstöðumaður áhættustýringar	25.356	23.774
	<u>178.047</u>	<u>169.944</u>

Á ársfundi lífeyrissjóðsins 2021 var samþykkt að mánaðarlaun aðalmanns í stjórn sjóðsins verða kr. 193.678, laun stjórnarformanns verða tvöföld laun aðalmanns og laun varaformanns verða ein og hálf laun aðalmanns. Varamenn fá greidd hálf mánaðarlaun aðalmanns fyrir hvern fund sem þeir sitja. Þá fá varamenn jafmframt greiddar kr. 29.052 á mánuði. Laun á ári fyrir setu í endurskoðunarnefnd verða kr. 730.094 og fær formaður tvöföld þau laun.

	2021	2020
Póknun til endurskoðunarfélags sem annast ytri endurskoðun fyrir sjóðinn:		
Endurskoðun og önnur staðfestingarvinna	14.125	13.280
Önnur þjónusta	3.043	1.475
	<u>17.168</u>	<u>14.755</u>
Póknun til endurskoðunarfélags sem annast innri endurskoðun fyrir sjóðinn:		
Innri endurskoðun	6.758	6.843
Önnur þjónusta unnin af Fjármálaráðgjöf félagsins	1.314	10.416
Önnur þjónusta	0	0
	<u>8.072</u>	<u>17.259</u>
Póknun til tryggingastærðfræðings sjóðsins:		
Útreikningur á tryggingafræðilegri stöðu	3.134	2.930
Önnur þjónusta	9.987	5.626
	<u>13.121</u>	<u>8.556</u>

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

	Sameignar- deild	Séreignar- deildir	Samtals 2021	Samtals 2020
Skráð innlend hlutabréf	181.414.341	3.716.545	185.130.886	133.845.919
Óskráð innlend félög og hlutdeildarskírteini	29.264.494	1.495.461	30.759.955	24.934.523
Innlendir sjóðir með áskriftarfyrirkomulagi	16.302.966	274.619	16.577.585	13.167.909
Erlendir eignarhlutar	115.293.882	1.942.097	117.235.979	109.284.577
Hlutdeildarskírteini í skráðum hlutabréfasjóðum ..	308.538.510	6.269.078	314.807.588	243.301.632
Hlutdeildarskírteini í skráðum skuldabréfasjóðum ..	18.735.625	315.597	19.051.222	35.354.128
Erlendir sjóðir með áskriftarfyrirkomulagi	80.753.769	1.360.277	82.114.046	43.956.900
	<u>750.303.587</u>	<u>15.373.674</u>	<u>765.677.261</u>	<u>603.845.588</u>

Skýringar

	2021			2020		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Skráð innlend hlutabréf:						
Marel hf.	43.735.613	6,5%	(6.021.898)	44.518.837	7,3%	(241.598)
Arion banki hf.	27.845.708	8,8%	11.401.019	12.260.219	7,5%	10.079.605
Brim hf.	16.162.244	10,6%	5.367.893	10.501.665	10,7%	5.537.559
Eimskipafélag Íslands hf.	10.918.883	12,3%	3.127.921	7.040.561	14,6%	5.343.057
Kvika banki hf.	10.824.820	8,2%	5.547.560	2.814.792	7,6%	730.133
Síminn hf.	10.443.589	11,5%	60.180	9.011.862	12,8%	2.502.860
Íslandsbanki hf.	9.268.042	3,7%	6.811.544	0	0,0%	0
Hagar hf.	8.147.245	10,5%	4.021.297	7.897.714	11,1%	4.773.722
Reitir fasteignafélag hf.	7.597.865	11,5%	4.528.926	7.587.658	13,8%	6.021.803
Festi hf.	7.561.388	10,3%	(181.082)	6.447.312	11,2%	659.395
Reginn fasteignafélag hf.	5.702.115	9,4%	1.190.024	4.327.690	10,4%	1.756.767
Hampiðjan hf.	5.549.718	9,6%	1.195.948	4.018.761	9,6%	1.195.948
Origo hf.	4.165.867	13,3%	651.889	2.369.889	13,6%	811.529
Sjóvá Almennar hf.	4.147.222	8,6%	1.086.836	3.272.867	9,0%	1.497.318
Eik fasteignafélag hf.	3.544.542	8,4%	1.614.984	2.826.673	8,9%	1.818.730
Vátryggingarfélag Íslands hf.	3.248.442	8,4%	1.117.079	2.590.477	9,5%	1.541.937
Síldarvinnslan hf.	3.227.154	1,9%	2.034.832	0	0,0%	0
Sýn hf.	2.024.199	10,4%	780.526	1.244.930	10,8%	825.158
Icelandair Group hf.	1.005.379	1,5%	1.572.006	1.053.472	2,3%	1.712.370
TM hf.	0	0,0%	0	4.052.180	9,6%	1.074.026
Önnur félög, undir 2% eignarhlutur ...	10.853	0,0%	0	8.359	0,0%	0
	<u>185.130.888</u>			<u>133.845.918</u>		

Óskráð innlend félög og hlutdeildarskírteini:

Eyrir Invest hf.	15.150.000	11,2%	2.449.250	13.433.000	11,2%	2.449.250
Jarðvarmi slhf.	6.045.171	19,9%	3.219.262	5.034.361	19,9%	3.219.262
Blávarmi slhf.	4.177.281	19,9%	3.582.580	2.409.651	19,9%	2.832.268
Fagfjárfestastjódurinn IFIF	1.764.995	10,8%	769.999	1.786.692	9,8%	674.999
Landsbréf-Hvatning slhf.	1.574.844	18,2%	1.534.526	1.289.002	18,2%	1.534.526
Fí Eignarhaldsfélag slhf.	950.242	19,9%	950.242	0	0,0%	0
Eldey Holdco hf.	208.946	14,9%	208.946	0	0,0%	0
IV erlent hlutabréfasafn	183.361	3,5%	145.000	161.417	4,3%	145.000
BG12 slhf.	50.772	14,9%	64.192	49.180	14,9%	64.192
IS heimsafn	40.997	3,0%	20.000	58.216	4,9%	45.000
IG Rest hf.	25.051	19,9%	25.051	0	0,0%	0
Verðbréfamistöð Íslands hf.	19.035	4,3%	77.494	14.976	3,4%	73.436
Eign.h.fél. líf.sj. Verðbr.þing	7.742	12,9%	1.556	7.466	12,9%	1.556
VI hf.	1.225	10,0%	400	85	10,0%	400
Blávarmi GP hf.	765	19,9%	798	798	19,9%	798
Jarðvarmi GP hf.	621	14,9%	618	566	14,9%	618
BG12 GP hf.	42	14,9%	598	115	14,9%	598
Sunnuvellir slhf.	0	20,0%	800	0	20,0%	800
Aðrir verðbréfasjóðir, undir 2% eignarhlutur	558.866	0,0%	0	688.998	0,0%	0
	<u>30.759.956</u>			<u>24.934.523</u>		

	2021			2020		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Innlendir sjóðir með áskriftarfyrirkomulagi **						
Frumtak 2 slhf.	2.162.369	19,9%	958.430	1.046.613	19,9%	978.458
Horn III slhf.	1.809.755	19,9%	2.025.820	1.228.259	19,9%	2.025.820
SÍA III slhf.	1.478.554	13,9%	1.140.823	1.275.514	13,9%	1.140.823
Akur fjárfestingar slhf.	1.261.208	19,9%	1.236.899	787.828	19,9%	1.236.899
Veðskuldabréfasjóður IV VIV II	1.078.003	20,0%	999.345	625.732	20,0%	599.607
Umbreyting slhf.	1.076.100	15,0%	974.545	598.260	15,0%	644.845
Brunnur vaxtarsjóður slhf.	894.575	19,9%	653.118	647.791	19,9%	460.088
Eyrir Sprotar slhf.	793.187	18,7%	1.129.811	913.613	18,7%	1.129.811
Landsbréf veðskuldabréfasjóður II	744.649	20,0%	721.000	205.552	20,0%	209.000
Crowberry I slhf.	651.963	18,2%	540.905	405.160	18,2%	366.394
ACF III	637.200	11,6%	600.000	496.541	15,4%	496.541
Edda slhf.	569.888	19,9%	255.672	549.033	19,9%	278.159
105 Miðborg slhf.	536.963	11,3%	416.250	406.352	11,3%	416.250
Landsbréf ITF slhf.	478.754	14,6%	482.039	401.070	14,6%	417.961
Freyja framtakssjóður slhf.	428.516	15,6%	573.855	319.074	15,0%	420.825
Kjölfesta slhf.	368.150	20,0%	378.307	347.822	20,0%	343.952
VEX I slhf.	353.340	18,4%	365.740	0	0,0%	0
SÍA IV slhf.	307.280	18,4%	336.000	0	0,0%	0
Veðskuldabréfasjóður IV	165.421	12,4%	100.000	155.470	12,4%	100.000
Frumtak slhf.	154.989	9,9%	113.029	279.487	9,9%	360.911
Eyrir vöxtur slhf.	150.000	16,7%	150.000	0	0,0%	0
Landsbréf veðskuldabréfasjóður slhf. .	121.336	19,9%	11.817	130.906	19,9%	(90.664)
Brunnur vaxtarsjóður II slhf.	102.030	19,3%	121.446	0	0,0%	0
Veðskuld slhf.	94.348	19,9%	(139.283)	76.184	19,9%	(139.283)
Frumtak 3 slhf.	73.748	17,9%	81.200	0	0,0%	0
Auður I fagfjárf.sjóður slhf	42.154	9,4%	(32.255)	63.987	9,4%	(32.255)
Horn II slhf.	37.643	18,2%	(1.730.846)	108.981	18,2%	(1.730.846)
Crowberry II slhf.	4.972	13,5%	21.426	0	0,0%	0
Fí fasteignafélag	0	0,0%	0	903.161	19,9%	269.161
SF VI slhf.	0	0,0%	0	893.530	18,1%	1.201.336
Eldey fjárfestingafélag hf.	0	0,0%	0	259.745	14,9%	482.949
Framtakssjóður Íslands slhf.	0	0,0%	0	40.085	19,9%	(9.014.253)
Framtakssj. Íslands GP hf.	0	0,0%	0	1.658	15,0%	1.086
SÍA III GP hf.	492	13,9%	557	501	13,9%	557
Önnur félög, undir 2% eignarhlutur	0	0,0%	0	0	0,0%	0
	<u>16.577.587</u>			<u>13.167.909</u>		
Alls eignarhl. í innlendum félögum og sjóðum	232.468.431			171.948.350		

Skýringar

	2021			2020		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Erlendir eignarhlutar:						
Bein erlend hlutabréfaeign:		*			*	
MFS sérgreint safn	44.544.804		21.487.850	35.749.788		21.487.850
Morgan Stanley	25.568.948		15.913.333	10.750.522		5.065.573
Össur hf.	23.782.144	6,7%	10.362.322	31.201.891	7,2%	12.503.736
EFGAM sérgreint safn	23.153.171		22.655.440	0		0
Schroder Investment Management	186.912		(50.171.338)	31.371.908		(17.527.341)
Century Aluminium Company	0		0	210.469		(200.452)
	<u>117.235.979</u>			<u>109.284.578</u>		

* Á ekki við, því um er að ræða sérgreind hlutabréfasöfn í eigu sjóðsins.

Hlutdeildarskírteini í erlendum hlutabréfasjóðum með skráðar undirliggjandi eignir:

Vanguard Global Stock	101.140.480	5,4%	36.753.326	70.511.473	4,9%	25.759.736
iShares Developed World Index Fund .	74.497.312	3,5%	42.417.733	48.877.541	2,5%	31.492.073
State Street World Index Equity	57.565.864	6,2%	49.972.293	0	0,0%	0
T.Rowe Price Global Growth Equity Fund	45.602.021	6,6%	22.143.210	43.017.239	8,1%	24.998.550
MFS Meridian - Global Equity Fund	21.997.348	3,9%	9.460.350	19.458.384	3,6%	10.752.950
MFS Meridian - Global Concentrated Fund	13.771.515	12,9%	708.950	20.496.711	16,8%	10.752.950
Vanguard ESG Developed World	233.047	0,1%	192.976	0	0,0%	0
State Street North American Enhanced Fund	0	0,0%	0	9.143.390	11,0%	1.934.170
Mirae Asia Sector LD	0	0,0%	0	1.837.826	6,4%	1.016.107
JPM JF Asean Equity Fund	0	0,0%	0	1.738.283	1,2%	1.189.860
New Capital China Equity	0	0,0%	0	1.583.886	12,5%	1.000.621
AB FCP I	0	0,0%	0	1.344.231	3,0%	946.435
JP Morgan Korea Equity	0	0,0%	0	1.102.050	1,3%	587.835
JP Morgan Taiwan Fund	0	0,0%	0	810.076	3,6%	355.444
Aðrir hlutabréfasjóðir, undir 2% eignarhlutur	0	0,0%	0	23.380.542	0,0%	0
	<u>314.807.587</u>			<u>243.301.632</u>		

Hlutdeildarskírteini í erlendum skuldabréfasjóðum með skráðar undirliggjandi eignir:

Skuldabréfasjóðir, undir 2% eignarhlutur	19.051.222		12.306.494	35.354.128		33.295.511
	<u>19.051.222</u>			<u>35.354.128</u>		

	2021			2020		
	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð	Gangvirði	Eignarhlutur	Kostnaðarverð
Erlendir sjóðir með áskriftarfyrirkomulagi **						
KKR Americas Fund XII	8.168.667	3,9%	4.611.653	4.279.151	3,6%	2.939.426
Global Infrastructure Solutions 3 F. ...	5.661.611	6,2%	5.356.657	4.729.238	6,2%	3.784.026
Thoma Bravo Fund XIV-A Global, L.P. ...	5.309.654	3,7%	5.126.352	0	0,0%	0
Morgan Stanley PMF VI	4.010.274	5,6%	3.648.174	3.316.112	5,6%	2.038.074
Partners Group Direct Equity 2019	3.341.442	5,3%	2.931.930	1.236.933	6,7%	1.104.019
PE Co-Inv. Partners	3.338.227	4,7%	2.819.282	3.169.047	4,7%	1.152.803
Metrop. Real Estate Sec. Fund	2.616.045	9,3%	2.525.514	1.242.295	9,3%	1.355.387
Clearlake Capital Partners VI	2.122.602	2,9%	1.515.913	503.021	2,9%	501.108
KKR Global Infrastructure Investors III .	2.067.003	4,5%	2.364.765	1.659.059	4,5%	1.632.922
Aberdeen Asia Fund	1.952.674	15,0%	95.683	2.212.952	15,0%	608.679
AlpInvest Secondaries Fund	1.846.817	6,7%	1.848.177	2.146.646	6,7%	1.846.624
Morgan Stanley GSOF	1.436.992	3,9%	4.205.478	1.662.607	3,9%	623.570
AlpInvest Co-Investment Fund VIII	1.310.903	8,7%	1.303.462	0	0,0%	0
Partners Group Asia Pacific 2007	1.071.775	3,4%	(750.964)	1.381.986	3,4%	(450.740)
Schroder Private Equity F III	905.062	7,1%	(2.900.447)	1.247.774	7,1%	(2.607.374)
Morgan Stanley PMF III	803.132	5,2%	(4.329.453)	821.382	5,2%	(4.106.325)
Morgan Stanley PMF IV	592.310	2,6%	(938.495)	1.193.166	2,6%	(605.893)
Morgan Stanley Emerging PMF I	583.735	7,1%	(814.244)	1.093.422	7,1%	(223.820)
Schroder Private Equity F II	165.036	3,5%	(1.509.801)	174.540	3,5%	(1.509.801)
Aberdeen Diamond PE III	158.003	4,0%	(376.290)	270.111	4,0%	(244.298)
Schroder Private Equity F I	49.960	4,1%	(1.118.728)	87.101	4,1%	(1.086.042)
SVG Sapphire IV	22.410	14,0%	(3.699.979)	23.701	14,0%	(3.699.979)
Aðrir framtakssjóðir, eignarhlutur undir 2%	34.579.712	0,0%	0	11.506.656	0,0%	0
	<u>82.114.046</u>			<u>43.956.900</u>		
Alls eignarhlutir í erlendum félögum og sjóðum	533.208.834			431.897.238		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals	<u>765.677.265</u>			<u>603.845.588</u>		

Kostnaðarverð í framangreindum töflum er skilgreint sem kaupverð að frádregnu söluverði í viðkomandi félagi eða sjóði. Þannig er ekki tekið tillit til arðgreiðslna sem myndu annars koma til lækkunar á kostnaðarverði.

** Í tilfalli innlendra og erlendra sjóða með áskriftarfyrirkomulagi er kostnaðarverð skilgreint sem kaupverð að frádregnu söluverði og endurgreiðslum.

Sjóðurinn á ekki eignaraðild að félagi þar sem um er að ræða ótakmarkaða ábyrgð, né þar sem um er að ræða dóttur- eða hlutdeildarfélag.

Skýringar

10. Skuldabréf

Sameignardeild	Skuldabréf haldið til gjaldþaga	Skuldabréf færð á gangvirði	Samtals 2021	Samtals 2020
Skuldabréf:				
Ríkisskuldabréf	43.083.015	36.276.371	79.359.386	71.608.818
Íbúðalánasjóður	56.849.390	34.405.258	91.254.648	90.369.911
Skuldabréf sveitarfélaga	25.355.245	0	25.355.245	22.226.676
Skuldabréf lánastofnana	28.324.699	30.578.383	58.903.082	43.396.410
Skuldabréf fyrirtækja	49.541.740	0	49.541.740	45.429.965
Varúðarniðurfærsla fyrirtækjaskuldabréfa	(1.187.389)	0	(1.187.389)	(1.187.194)
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	7.423.748	0	7.423.748	6.265.254
Ýmsir lánasjóðir	8.148.131	0	8.148.131	7.618.745
Samtals	217.538.579	101.260.012	318.798.591	285.728.585
Útlán greinast þannig:				
Útlán til sjóðfélaga	85.408.013	0	85.408.013	94.085.115
Önnur útlán	5.293.890	0	5.293.890	4.039.916
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(1.095.400)	0	(1.095.400)	(1.362.440)
Samtals	89.606.503	0	89.606.503	96.762.591
	<u>307.145.082</u>	<u>101.260.012</u>	<u>408.405.094</u>	<u>382.491.176</u>

Séreignardeild	Skuldabréf haldið til gjaldþaga	Skuldabréf færð á gangvirði	Samtals 2021	Samtals 2020
Skuldabréf:				
Ríkisskuldabréf	725.723	2.206.483	2.932.206	2.376.028
Íbúðalánasjóður	957.614	579.548	1.537.162	1.537.330
Skuldabréf sveitarfélaga	427.103	111.647	538.750	378.110
Skuldabréf lánastofnana	477.123	1.594.679	2.071.802	1.664.283
Skuldabréf fyrirtækja	834.518	551.397	1.385.915	996.081
Varúðarniðurfærsla fyrirtækjaskuldabréfa	(20.001)	0	(20.001)	(20.196)
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	125.051	0	125.051	106.582
Ýmsir lánasjóðir	137.253	233.982	371.235	319.042
Samtals	3.664.384	5.277.736	8.942.120	7.357.260
Útlán greinast þannig:				
Útlán til sjóðfélaga	1.438.677	0	1.438.677	1.600.531
Önnur útlán	89.174	98.524	187.698	68.725
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(18.452)	0	(18.452)	(23.177)
Samtals	1.509.399	98.524	1.607.923	1.646.079
	<u>5.173.783</u>	<u>5.376.260</u>	<u>10.550.043</u>	<u>9.003.339</u>

Sameignardeild og séreignardeildir	Skuldabréf haldið til gjalddaga	Skuldabréf færð á gangvirði	Samtals 2021	Samtals 2020
Skuldabréf:				
Ríkisskuldabréf	43.808.737	38.482.854	82.291.591	73.984.846
Íbúðalánasjóður	57.807.004	34.984.806	92.791.810	91.907.240
Skuldabréf sveitarfélaga	25.782.348	111.647	25.893.995	22.604.786
Skuldabréf lánastofnana	28.801.821	32.173.063	60.974.884	45.060.694
Skuldabréf fyrirtækja	50.376.259	551.397	50.927.656	46.426.046
Varúðarniðurfærsla fyrirtækjaskuldabréfa	(1.207.390)	0	(1.207.390)	(1.207.390)
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	7.548.799	0	7.548.799	6.371.836
Ýmsir lánasjóðir	8.285.384	233.982	8.519.366	7.937.786
Samtals	221.202.962	106.537.749	327.740.711	293.085.844
Útlán greinast þannig:				
Útlán til sjóðfélaga	86.846.690	0	86.846.690	95.685.646
Önnur útlán	5.383.064	98.524	5.481.588	4.108.642
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(1.113.852)	0	(1.113.852)	(1.385.617)
Samtals	91.115.902	98.524	91.214.426	98.408.671
	<u>312.318.864</u>	<u>106.636.273</u>	<u>418.955.137</u>	<u>391.494.515</u>

Gangvirði skuldabréfa sem haldið er til gjalddaga í árslok 2021	Bókfært verð	Gangvirði	Gangvirði umfram bókfært verð
Ríkisskuldabréf	43.808.737	47.501.942	3.693.205
Íbúðalánasjóður	57.807.004	78.631.854	20.824.850
Skuldabréf sveitarfélaga	25.782.348	30.083.816	4.301.468
Skuldabréf lánastofnana	28.801.821	29.771.889	970.068
Skuldabréf fyrirtækja	49.168.869	52.016.098	2.847.229
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	7.548.799	7.548.799	0
Ýmsir lánasjóðir	8.285.384	8.519.828	234.444
Samtals	221.202.962	254.074.226	32.871.264
Útlán greinast þannig:			
Útlán til sjóðfélaga	85.732.838	85.732.838	0
Önnur útlán	5.383.064	5.383.064	0
Samtals	91.115.902	91.115.902	0
	<u>312.318.864</u>	<u>345.190.128</u>	<u>32.871.264</u>

Skýringar

Gangvirði skuldabréfa sem haldið er til gjalddaga í árslok 2020

	Bókfært verð	Gangvirði	Gangvirði umfram bókfært verð
Ríkisskuldabréf	41.012.326	47.204.451	6.192.125
Íbúðalánasjóður	57.332.562	77.879.358	20.546.796
Skuldabréf sveitarfélaga	22.604.786	26.159.946	3.555.160
Skuldabréf lánastofnana	23.332.000	24.238.924	906.924
Skuldabréf fyrirtækja	44.995.408	46.779.738	1.784.330
Skuldabréf fagfjárfestasjóða	6.371.836	6.371.836	0
Ýmsir lánasjóðir	7.748.351	7.733.352	(14.999)
Samtals	203.397.269	236.367.605	32.970.336
Útlán greinast þannig:			
Útlán til sjóðfélaga	94.300.028	94.300.028	0
Önnur útlán	4.108.642	4.108.642	0
Samtals	98.408.670	98.408.670	0
	<u>301.805.939</u>	<u>334.776.275</u>	<u>32.970.336</u>

Breyting á niðurfærslu skuldabréfa greinist þannig:

	2021	2020
Niðurfærsla 1.1.	2.593.007	2.703.423
Endanlega afskrifað á árinu	(19.405)	0
Breyting á niðurfærslu (sjá skýringu 5.2.)	(252.361)	(110.415)
Niðurfærsla 31.12.	<u>2.321.241</u>	<u>2.593.008</u>

11. Aðrar fjárfestingar

	2021	2020
Fullnustueignir	<u>24.600</u>	<u>30.000</u>

Í árslok 2021 nam samanlagt fasteignamat fullnustueigna í eigu sjóðsins 27.750 þús.kr. og váttryggingarverðmæti 6.402 þús.kr.

12. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

	2021	2020
Fjárfestingar skiptast þannig niður á gjaldmiðla:		
ISK	650.119.475	562.176.481
USD	334.173.998	255.711.854
EUR	68.168.317	38.619.017
GBP	27.196.485	16.052.110
JPY	22.555.113	20.241.967
DKK	27.556.623	32.617.493
Aðrir gjaldmiðlar	54.886.986	69.951.181
	<u>1.184.656.997</u>	<u>995.370.103</u>
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:	54,9%	56,5%
Eignir í íslenskum krónum	45,1%	43,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum	<u>100%</u>	<u>100%</u>

13. Kröfur

	2021	2020
Kröfur á launagreiðendur:		
Áætluð óinnheimt iðgjöld	3.361.000	3.352.000
Aðrar kröfur á launagreiðendur	55.456	68.573
	<u>3.416.456</u>	<u>3.420.573</u>
Aðrar kröfur:		
Ógreiddar skammtímakröfur vegna verðbréfa ofl.	5.250	53.050
	<u>3.421.706</u>	<u>3.473.623</u>

14. Varanlegir rekstrarfjármunir

Bókfært verð greinist þannig:

	Fasteign til eigin nota	Innréttingar	Skrifstofu- og tölvubúnaður	Samtals 2021	Samtals 2020
Heildarverð í ársbyrjun	412.910	298.419	125.149	836.478	801.974
Viðbætur á árinu	0	42.202	0	42.202	34.504
Afskrift fyrri ára	(299.110)	(163.390)	(80.574)	(543.074)	(481.744)
Afskrifað á árinu	<u>(8.252)</u>	<u>(30.454)</u>	<u>(18.948)</u>	<u>(57.654)</u>	<u>(61.329)</u>
Bókfært verð í árslok	<u>105.548</u>	<u>146.777</u>	<u>25.627</u>	<u>277.952</u>	<u>293.405</u>

Fasteignamat og váttryggingarverðmæti greinist þannig:

	Fasteignamat		Váttryggingarverðmæti	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
* Fasteign til eigin nota	514.000	673.000	781.947	1.019.768

* Fasteignamat og váttryggingarverðmæti lækkar milli ára vegna nýlegrar eignaskiptayfirlýsingar fyrir Kringluna 7, þar sem sameignarrými breytist í séreignarrými en eignaraðilar áttu áður hlutdeild í sameignarrými hússins.

Skýringar

15. Aðrar skuldir

	2021	2020
Ógreitt til stéttarféлага vegna innheimtu félagsgjalda	398.359	350.174
Ógreidd staðgreiðsla vegna lífeyrisgreiðslna og launa	487.578	392.831
Ógreitt framlag í starfsendurhæfingarsjóð	22.251	19.331
Ógreitt annað	113.260	78.613
	<u>1.021.448</u>	<u>840.949</u>

16. Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða sameignardeildar sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins. Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða með síðari breytingum. Við mat á dánar- og lífslíkum skal nota nýjustu dánar- og eftirlifendatölur, sem útgefnar eru af ráðherra að fengnum tillögum Félags íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysliverðs.

Útreikningur tryggingafræðilegrar stöðu í lok árs 2021 miðast við sértækar lífs- og örorkulíkur fyrir sjóðinn. Lífslíkurnar taka mið af nýjum dánar- og eftirlifendatöflum sem fjármála- og efnahagsráðherra samþykkti í desember 2021. Töflurnar byggja á spá um auknar lífslíkur í framtíðinni. Útreikningur tryggingafræðilegrar stöðu fyrri ára hafa byggt á dánar- og eftirlifendatöflum sem byggja á reynslu úr fortíð.

Bæði áunninn réttindi sjóðfélaga og lífeyrisgreiðslur voru hækkaða um 10% á árinu 2021. Hækkunin hefur 83,7 milljarða áhrif til aukningar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum.

Þá hafa breyttar dánarlíkur þar sem innleidd er spá um auknar lífslíkur í framtíðinni, 76,7 milljarða áhrif til aukningar á áföllnum lífeyrisskuldbindingum.

Yfirlit um breytingu á tryggingafræðilegri stöðu sameignardeildar

Eignir	2021	2020
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörðs í árslok	1.716.160.412	1.462.736.274
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörðs í ársbyrjun	1.462.736.274	1.350.811.129
Hækkun endurmetinnar eignar á árinu	253.424.138	111.925.145
Skuldbindingar		
Skuldbindingar í árslok	1.658.474.868	1.322.070.848
Skuldbindingar í ársbyrjun	1.322.070.848	1.243.618.250
Hækkun skuldbindinga á árinu	336.404.020	78.452.598
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	<u>(82.979.882)</u>	<u>33.472.547</u>

Yfirlit um breytingu á áföllum lífeyrisskuldbindingum sameignardeildar

	2021	2020
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	771.597.240	684.475.201
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta	64.954.859	49.855.514
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins	35.758.949	33.457.506
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu	(21.965.137)	(17.912.128)
Breyting vegna hækkunar áunninna réttinda á árinu	83.728.472	0
Hækkun vegna breyttra dánarlíka	76.656.995	0
Hækkun vegna framtíðarkostnaðar	13.631.511	21.008.199
Hækkun (Lækkun) vegna annarra breytinga	(400.082)	712.948
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	<u>1.023.962.807</u>	<u>771.597.240</u>

17. Skuldbindingar utan efnahags

Sjóðurinn hefur gert samninga sem skuldbinda hann til framtíðarfjárfestinga. Með samningunum hefur sjóðurinn skuldbundið sig til að fjárfesta í framtaks-, fasteigna- og innviðasjóðum fyrir ákveðna fjárhæð sem er innkölluð í nokkrum áföngum. Staða skuldbindinga í árslok er sem hér greinir:

	2021	2020
Innlendar skuldbindingar	13.367.964	5.850.604
Erlendar skuldbindingar	54.225.569	53.204.957
	<u>67.593.533</u>	<u>59.055.561</u>

18. Fjármálagerningar

18.1. Flokkar fjármálagerninga

Fjárfestingar lífeyrissjóðsins skiptast í eftirfarandi flokka fjármálagerninga:

Fjárfestingar í árslok 2021	Haldið til		Kostnaðar- verð	Samtals	Gangvirði	
	Gangvirði	gjaldþaga			Gangvirði	Gangvirði
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	765.677.261	0	0	765.677.261	765.677.261	765.677.261
Skuldabréf	106.636.273	312.318.864	0	418.955.137	451.826.401	451.826.401
Aðrar fjárfestingar	0	0	24.600	24.600	24.600	24.600
Fjárfestingar samtals	<u>872.313.534</u>	<u>312.318.864</u>	<u>24.600</u>	<u>1.184.656.998</u>	<u>1.217.528.262</u>	<u>1.217.528.262</u>

Fjárfestingar í árslok 2020	Haldið til		Kostnaðar- verð	Samtals	Gangvirði	
	Gangvirði	gjaldþaga			Gangvirði	Gangvirði
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	603.845.588	0	0	603.845.588	603.845.588	603.845.588
Skuldabréf	89.688.576	301.805.938	0	391.494.514	424.464.851	424.464.851
Aðrar fjárfestingar	0	0	30.000	30.000	30.000	30.000
Fjárfestingar samtals	<u>693.534.164</u>	<u>301.805.938</u>	<u>30.000</u>	<u>995.370.102</u>	<u>1.028.340.439</u>	<u>1.028.340.439</u>

Skýringar

18.2. Stigskipting gangvirðis

Taflan hér að neðan sýnir fjárfestingar sem færðar eru á gangvirði, flokkaðar eftir verðmatsaðferð. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsenda sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis eignanna. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Fjármálagerningar sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði eða markaðstorgi fjármálagerninga skv. lögum nr. 108/2007. Gangvirðismatið byggir á síðustu viðskiptum viðkomandi fjármálagernings.

Stig 2: Fjármálagerningar þar sem stuðst er við gengi frá eignastýranda sem getur verið afleitt af skráðu verði undirliggjandi eigna. Hér flokkast t.d. hlutdeildarskírteini í verðbréfasjóðum. Einnig skuldabréf þar sem stuðst er við verðlagningu skráð skuldabréfs með sambærilegan meðalbínditíma að viðbættu eðlilegu áhættuálagi.

Stig 3: Fjármálagerningar þar sem stuðst er við verðmat á undirliggjandi eignum, t.d. frá eignastýranda eða verðmat byggt á viðurkenndum verðmatsaðferðum, s.s. sjóðstreymi, innra virði eða nýlegt viðskiptaverð.

Til þessa stigs teljast m.a. innlendir og erlendir framtakssjóðir sem ekki gefa út gengi sem og innlend og erlend hlutafélög sem ekki eru skráð á markaði.

	Stig 1	Stig 2	Stig 3	Samtals
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2021	315.549.302	432.701.821	124.062.411	872.313.534
Fjárfestingar á gangvirði í árslok 2020	254.946.855	365.712.362	72.874.947	693.534.164

Breytingar sem falla undir stig 3 á árinu eru eftirfarandi:

Staða 1.1.2021	72.874.947
Keypt á árinu	34.409.113
Selt á árinu og arðgreiðslur	(12.285.689)
Flutt milli stiga	4.798.677
Matsbreyting	24.265.364
Staða 31.12.2021	124.062.412

19. Áhættuþættir í starfsemi og áhættustýring

Hlutverk stjórnar lífeyrissjóðsins er samkvæmt lögum að hafa eftirlit með starfsemi sjóðsins. Liður í því eftirliti er samþykkt og innleiðing áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Á grundvelli þeirra felur stjórn framkvæmdastjóra og áhættustjóra sjóðsins umsjón með framkvæmd stefnanna.

Sjóðurinn leggur áherslu á það í störfum sínum að stefnurnar og framkvæmd þeirra sé virkur þáttur í starfsemi. Markmið stefnanna er að auka öryggi í rekstri sjóðsins og draga þannig úr líkum á því að réttindi sjóðfélaga til greiðslu lífeyris skerðist sem og að stuðla almennt að góðum og öruggum rekstri.

Áhættustefna og áhættustýringarstefna sjóðsins byggja á lögum nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrissjóðsins og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða og reglugerð nr. 916/2009 um fjárfestingarstefnu og úttekt á ávöxtun lífeyrissjóða og vörsluadila séreignarsparnaðar með síðari breytingum. Áhættustefnan tekur einnig mið af ISO staðli 31000 um áhættustýringu, eðli og umfangi reksturs sjóðsins og skýrslum erlendra aðila eins og IOPS (e. International Organisation of Pension Supervision).

Í stefnunum er skipulag sjóðsins skilgreint, mælt fyrir um umsjón og ábyrgð er varðar framkvæmd áhættu- stýringar, eftirlitskerfi sjóðsins lýst, helstu áhættuþættir í rekstri sjóðsins eru skilgreindir og metnir og tilgreint er hvernig vöktun á þeim fer fram.

Áhætta í starfsemi sjóðsins er skilgreind, til samræmis við skilgreiningu á áhættu í ISO staðli 31000 sem áhrif óvissu á markmið, þar sem áhrifin eru frávik frá því sem búist er við, bæði jákvæð og neikvæð. Þessi skilgreining er víðari en skilgreining á hugtakinu áhætta eins og það er skilgreint í reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Þar er áhætta skilgreind sem hætta á fjárhagslegu tapi sem leiðir af atburði og fellur undir einn eða fleiri af þeim áhættuþáttum sem lífeyrissjóður skilgreinir.

Helstu áhættuþættir í starfsemi sameignardeildar sjóðsins eru fjárhagsleg áhætta, mótaðilaáhætta, lífeyristryggingaráhætta, rekstraráhætta og áhætta tengd loftslagsbreytingum. Hér á eftir í skýringu 19 er fjallað um helstu áhættuþætti í sameignardeild sjóðsins. Skýringar 20-23 snúa að séreignarleifðum sjóðsins, þ.e. Verðbréfaléið, Ævileið I, Ævileið II og Ævileið III.

19.1. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta felst í hættunni á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á vöxtum, gengi gjaldmiðla eða virði verðbréfa. Fjárhagslegri áhættu má skipta í a) vaxta- og endurfjárfestingaráhættu, b) uppgreiðsluáhættu, c) markaðsáhættu, d) gjaldmiðlaáhættu og e) verðbólguáhættu.

a) Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Hættan á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa. Ef vextir hækka getur sjóðurinn þurft að innleysa gengistap við sölu á skuldabréfum sem keypt voru á lægri vöxtum. Þá getur lækkandi vaxtaumhverfi leitt til lægri ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar núverandi skuldabréf eru á gjalddaga og þegar fjárfest er fyrir innflæði (endurfjárfestingaráhætta).

Hluti skuldabréfa sameignardeildar er færður til bókar á gangvirði og hluti á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hefur á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkafan hækki um 100 punkta. 100 punkta breyting samsvarar eins prósentustigs breytingu á ávöxtunarkröfu.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

	31.12.2021 100 punkta lækkun	31.12.2021 100 punkta hækkun	31.12.2020 100 punkta lækkun	31.12.2020 100 punkta hækkun
Breyting á ávöxtunarkröfu:				
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	4.418.130	(4.287.616)	4.226.690	(4.093.813)
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	1.674.428	(1.645.113)	1.724.088	(1.689.969)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>6.092.558</u>	<u>(5.932.729)</u>	<u>5.950.778</u>	<u>(5.783.782)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	1.174.592.807	1.174.592.807	991.540.663	991.540.663
Breyting á hreinni eign	6.092.558	(5.932.729)	5.950.778	(5.783.782)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði ...	<u>1.180.685.365</u>	<u>1.168.660.078</u>	<u>997.491.441</u>	<u>985.756.881</u>

Skýringar

Tryggingafræðileg staða þann 31.12.2021 er 3,5% en var 10,6% þann 31.12.2020. Í töflunni hér á eftir er sýnt hver áhrifin eru á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins ef ávöxtunarkrafar hækka eða lækkar um 100 punkta.

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

Breyting á ávöxtunarkröfu:	31.12.2021 100 punkta lækkun	31.12.2021 100 punkta hækkun	31.12.2020 100 punkta lækkun	31.12.2020 100 punkta hækkun
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0,3%	(0,3%)	0,3%	(0,3%)
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0,1%	(0,1%)	0,1%	(0,1%)
Samtals áhrif á tryggingafræðilega stöðu	0,4%	(0,4%)	0,4%	(0,4%)
Tryggingafræðileg staða	3,5%	3,5%	10,6%	10,6%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	0,4%	(0,4%)	0,4%	(0,4%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	3,9%	3,1%	11,0%	10,2%

b) Uppgreiðsluáhætta

Hluta af skuldabréfaeign sjóðsins er heimilt að greiða upp. Það felur í sér uppgreiðsluáhættu sem felst í því að skuldabréf verði greidd upp fyrir lokagjalddaga og lífeyrissjóðurinn þurfi því mögulega að endurfjárfesta á lægri vöxtum. Stærsti hluti þeirra skuldabréfa í eigu sameignardeildar sem er uppgreiðanlegur eru sjóðfélagalán en þau eru öll uppgreiðanleg án uppgreiðslugjalds.

c) Markaðsáhætta

Markaðsáhætta er hætta á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna.

Stór hluti eigna sameignardeildar er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Markaðsverðbréf mynda stærsta hluta þeirra eigna sem ætlað er að standa á móti lífeyrisskuldbindingu sjóðsins. Fjárfestingar samtryggingardeildar í eignarhlutum í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum, en þó er hluti af fjárfestingum einnig í óskráðum eignum.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir:

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	224.233.979	165.117.569	19,1%	16,6%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir á gangvirði	488.468.631	379.563.239	41,5%	38,2%
Samtals	712.702.610	544.680.808	60,6%	54,8%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir samtryggingardeildar og tryggingafræðilega stöðu er sýnd hér að neðan. Tekið skal fram að 5% og 10% hækkun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt, þ.e. til hækkunar á hreinni eign til greiðslu lífeyris og til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(11.211.699)	(22.423.398)	(8.255.878)	(16.511.757)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(24.423.432)	(48.846.863)	(18.978.162)	(37.956.324)
Samtals gangvirðisbreyting	(35.635.131)	(71.270.261)	(27.234.040)	(54.468.081)
Hrein eign til greiðslu lífeyris	1.174.592.807	1.174.592.807	991.540.663	991.540.663
Breyting á hreinni eign	(35.635.131)	(71.270.261)	(27.234.040)	(54.468.081)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði ..	1.138.957.676	1.103.322.546	964.306.623	937.072.582

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif vegna innlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða ..	(0,7%)	(1,4%)	(0,7%)	(1,4%)
Áhrif vegna erlendra hlutabréfa og hlutabréfasjóða ..	(1,5%)	(2,9%)	(1,6%)	(3,1%)
Samtals gangvirðisbreyting	(2,1%)	(4,3%)	(2,3%)	(4,5%)
Tryggingafræðileg staða	3,5%	3,5%	10,6%	10,6%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	(2,1%)	(4,3%)	(2,3%)	(4,5%)
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	1,4%	(0,8%)	8,3%	6,1%

d) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta felst í hættu á að sveiflur á gengi íslensku krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar geti haft neikvæð áhrif á eignastöðu. Lífeyrissjóðurinn, sem er langtímafjárfestir, er ekki með samninga um gjaldeyrisvarnir og er erlend verðbréfaeign sameignardeildar því óvarin gagnvart gengissveiflum íslensku krónunnar.

Meirihluti eigna sameignardeildar í árslok 2021 er í íslenskum krónum en um 44,7% er í erlendri mynt, sem svarar til 525,1 milljarða króna. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur sameignardeildar. Upplýsingar um gengi og útreikning á flökti taka mið af opinberu viðmiðunargengi Seðlabanka Íslands.

Mynt	Árslokagengi 2021	Árslokagengi 2020	Meðalgengi 2021	Meðalgengi 2020	Ársflökt 2021
USD	130,38	127,21	127,05	135,27	8,5%
EUR	147,60	156,10	150,19	154,52	7,0%
DKK	19,85	20,98	20,19	20,73	7,0%
GBP	175,73	173,55	174,71	173,59	8,3%
JPY	1,13	1,23	1,16	1,27	8,8%

Skýringar

Skipting eigna eftir myntum:

Mynt	Fjárhæð 2021	Fjárhæð 2020	Hlutfall af eignum 2021	Hlutfall af eignum 2020
USD	328.389.299	253.028.932	27,9%	25,5%
EUR	66.948.051	38.094.062	5,7%	3,8%
DKK	27.092.111	32.392.583	2,3%	3,3%
GBP	26.703.853	15.761.748	2,3%	1,6%
JPY	22.111.779	19.859.924	1,9%	2,0%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	53.864.534	68.717.139	4,6%	6,9%
Samtals	<u>525.109.627</u>	<u>427.854.388</u>	<u>44,7%</u>	<u>43,1%</u>

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna sameignardeildar í erlendri mynt, hreina eign til greiðslu lífeyris og tryggingafræðilega stöðu miðað við stöðu eigna í viðkomandi gjaldmiðli á reikningsskiladegi. 5% og 10% veiking á gengi íslensku krónunnar hefði öfug áhrif.

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris:

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Styrking á gengi íslensku krónunnar:	-5%	-10%	-5%	-10%
USD	(16.419.465)	(32.838.930)	(12.651.447)	(25.302.893)
EUR	(3.347.403)	(6.694.805)	(1.904.703)	(3.809.406)
DKK	(1.354.606)	(2.709.211)	(1.619.629)	(3.239.258)
GBP	(1.335.193)	(2.670.385)	(788.087)	(1.576.175)
JPY	(1.105.589)	(2.211.178)	(992.996)	(1.985.992)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(2.693.227)	(5.386.453)	(3.435.857)	(6.871.714)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(26.255.483)</u>	<u>(52.510.962)</u>	<u>(21.392.719)</u>	<u>(42.785.438)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	1.174.592.807	1.174.592.807	991.540.663	991.540.663
Breyting á hreinni eign	<u>(26.255.481)</u>	<u>(52.510.963)</u>	<u>(21.392.719)</u>	<u>(42.785.439)</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði ...	<u>1.148.337.326</u>	<u>1.122.081.844</u>	<u>970.147.944</u>	<u>948.755.224</u>

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu:

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Styrking á gengi íslensku krónunnar:	-5%	-10%	-5%	-10%
USD	(1,0%)	(2,0%)	(1,0%)	(2,1%)
EUR	(0,2%)	(0,4%)	(0,2%)	(0,3%)
DKK	(0,1%)	(0,2%)	(0,1%)	(0,3%)
GBP	(0,1%)	(0,2%)	(0,1%)	(0,2%)
JPY	(0,1%)	(0,1%)	(0,1%)	(0,1%)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(0,2%)	(0,3%)	(0,3%)	(0,6%)
Samtals	<u>(1,6%)</u>	<u>(3,2%)</u>	<u>(1,8%)</u>	<u>(3,5%)</u>
Tryggingafræðileg staða	3,5%	3,5%	10,6%	10,6%
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu	<u>(1,6%)</u>	<u>(3,2%)</u>	<u>(1,8%)</u>	<u>(3,5%)</u>
Tryggingafræðileg staða eftir breytt gangvirði	<u>1,9%</u>	<u>0,3%</u>	<u>8,9%</u>	<u>7,1%</u>

e) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun óverðtryggðra eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í sameignardeild sjóðsins þar sem skuldbindingar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er hins vegar að hluta ávaxtað í óverðtryggðum verðbréfum. Sumar aðrar eignir sjóðsins hafa eiginleika óbeinnar verðtryggingar sem milda áhrifin til lengri tíma lítið. Sem dæmi um slíkar eignir eru erlendar eignir sjóðsins. Þegar krónan veikist þá getur verðbólga aukist vegna hækkandi verðs á innfluttum vörum en á móti hækka erlendar eignir sjóðsins í virði sem getur komið til móts við auknar skuldbindingar sjóðsins.

Verðtryggðar eignir:

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	108.048.158	105.058.960	9,2%	10,6%
Útlán til sjóðfélaga og annarra	60.758.606	69.631.285	5,2%	7,0%
Önnur skuldabréf	117.343.942	102.522.439	10,0%	10,3%
Samtals	<u>286.150.706</u>	<u>277.212.684</u>	<u>24,4%</u>	<u>27,9%</u>

19.2. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef gagnaðili fjármálagernings stendur ekki við umsamdar skuldbindingar sínar. Mótaðilaáhættu má skipta í útlánaáhættu, samþjöppunaráhættu, landsáhættu og atvinnugreinaáhættu.

Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Dæmi um slíka fjármálagerninga eru skuldabréf, víxlar, skuldaviðurkenningar og innlán, en dæmi um aðra samninga sem geta fallið í sér útlánaígildi eru afleiðusamningar. Útlánaáhætta er m.a. metin á grundvelli mats á láns hæfi stærstu útgefenda ásamt því að fylgjast með þróun vanskila.

Ríkissjóður Íslands er með opinbera láns hæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu láns hæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum. Hluti af mótaðilum sameignardeildar er jafnframt með láns hæfismat í fjárfestingarflokki (e. investment-grade).

Útlánaáhætta, láns hæfismat miðast við 31.12.2021

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Skuldabréf m.ábyrgð ríkissjóðs, láns hæfismat A frá S&P	173.861.975	165.331.804	14,8%	16,7%
Mótaðilar með láns hæfismat í fjárfestingarflokki	9.997.300	9.921.031	0,9%	1,0%
Sértryggð skuldabréf	58.489.741	42.843.940	5,0%	4,3%
Önnur skuldabréf	84.486.396	74.061.857	7,2%	7,5%
Varúðarniðurfærsla vegna annarra skuldabréfa	(1.187.389)	(1.187.194)	(0,1%)	(0,1%)
Útlán til sjóðfélaga og annarra	85.430.693	94.188.889	7,3%	9,5%
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(1.095.400)	(1.362.440)	(0,1%)	(0,1%)
Samtals	<u>409.983.316</u>	<u>383.797.887</u>	<u>35,0%</u>	<u>38,8%</u>

Skýringar

Vanskilahlutföll sameignardeildar eru reiknuð með kennitöluaðferð. Það eru eftirstöðvar allra lána/skuldabréfa þeirra lántaka sem eru með eitt eða fleiri lán/skuldabréf í meira en 90 daga vanskilum sem hlutfall af eftirstöðvum allra lána/skuldabréfa sameignardeildar. Við útreikning á vanskilahlutföllum er notast við kröfuvirði lána/skuldabréfa, þ.e. ekki er tekið tillit til varúðarniðurfærslu.

Yfir 90 daga vanskilahlutfall:

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall 31.12.2021	Hlutfall 31.12.2020
Útlán til sjóðfélaga	429.394	654.433	0,5%	0,7%

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á öðrum útlánnum né skuldabréfum.

Í tengslum við þá efnahagslega óvissu sem var uppi vorið 2020 þegar COVID-19 barst til Íslands hóf sjóðurinn að bjóða lántökum greiðsluhlé á lánnum sínum til allt að sex mánaða með möguleika á framlengingu að þeim tíma loknum.

Greiðsluhlé lána:

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall 31.12.2021	Hlutfall 31.12.2020
Útlán til sjóðfélaga	66.919	1.642.035	0,1%	1,7%

Við mat á útlánnum og öðrum skuldabréfum er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á uppgjörsdegi. Sú tapsáhætta er gjaldfærð sem varúðarniðurfærsla á afskriftarreikning sjóðsins sbr. reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2021	(2.282.789)
Í árslok 2020	(2.549.634)
Lækkun niðurfærslu	(266.845)

19.3. Lífeyristryggingaráhætta

Lífeyristryggingaráhætta er hættan á því að lífeyrissjóður geti ekki staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar (greitt lífeyri) að fullu. Lífeyristryggingaráhættu má m.a. skipta í áhættu tengdri eigna- og skuldbindingajöfnuði, lýðfræðilegri áhættu og lausafjárahættu. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er einn mælikvarði við mat á lífeyristryggingaráhættu, en einnig er horft til hlutfalls lífeyris á móti iðgjöldum, aldursamsetningu sjóðfélaga og fleira.

a) Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði

Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði er hættan á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutiðni auk forsendna um vexti og verðbólgu.

Sjóðurinn framkvæmir reglulega álagspróf og er markmið með framkvæmd álagsprófanna að meta hversu mikil áhrif ákveðnar áhættuþættir í rekstri sameignardeildar hafa á tryggingafræðilega stöðu. Þá er sérstaklega verið að meta hvort tryggingafræðileg staða verði undir -10% ef mismunandi áhættuþættir raungerast. Þetta er gert þar sem að í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lífeyrissjóða

leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga er skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum. Með sama hætti þarf að gera breytingar á samþykktum ef munurinn hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár.

Ekkert álagspróf setur tryggingafræðilega stöðu sjóðsins niður fyrir -10% viðmiðið.

Niðurstöður álagsprófs:

	Trygginga- fræðileg staða 2021	Trygginga- fræðileg staða 2020	Breyting trygginga- fræðilegrar stöðu 2021	Breyting trygginga- fræðilegrar stöðu 2020
Núverandi staða	3,5%	10,6%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	(6,3%)	(0,0%)	(9,8%)	(10,6%)
Líftöflur hliðrast um 2 ár	(1,7%)	4,1%	(5,1%)	(6,4%)
Örorkulíkur auknar um 10%	2,8%	9,8%	(0,6%)	(0,8%)
Vísitala neysluverðs hækkun ársins aukin um 0,5% ..	3,2%	10,3%	(0,3%)	(0,3%)
Gengisvísitala lækkar um 10%	0,3%	7,1%	(3,2%)	(3,5%)
Sjóðfélagalán lækka um 10%	3,0%	9,7%	(0,5%)	(0,9%)
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	1,7%	8,6%	(1,8%)	(2,0%)
Erlend hlutabréf lækka um 10%	0,5%	7,4%	(2,9%)	(3,1%)
Innlend hlutabréf lækka um 10%	2,1%	9,2%	(1,4%)	(1,4%)

b) Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á að lífeyrissjóður hafi ekki nægjanlegt laust fé til að mæta greiðsluskuldbindingum. Skipta má lausafjánhættu í seljanleikaáætlu og útstreymisáætlu.

Seljanleikaáætla lýtur að því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma. Stærsti hluti eigna sameignardeildar eru skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum geta haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2021	2020
Innlán og peningamarkaðssjóðir	1,1%	4,9%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	14,8%	16,7%
Erlend skráð hlutabréf og hlutabréfasjóðir	36,0%	34,9%
Innlend skráð hlutabréf	15,0%	12,8%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	11,1%	11,0%
Samtals	78,0%	80,3%

Útstreymisáætla vísar hins vegar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eða uppgjörs samninga sem sjóðurinn hefur undirgengist, t.d. vegna verðbréfavíðskipta.

Til að lágmarka útstreymisáætlu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að það er meira innstreymi af iðgjöldum til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir út í lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins. Hækkun á lífeyrisbyrði milli ára kemur að mestu til vegna eingreiðslu lífeyris sem greidd var til lífeyrisþega á árinu vegna hækkunar á áunnum réttindum miðað við áramótin 2020/21.

Skýringar

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum:

	2021	2020
Lífeyrir	22.207.308	18.139.560
Iðgjöld	36.128.283	33.833.591
Lífeyrisbyrði	61,5%	53,6%

19.4. Rekstraráhætta

Undir rekstraráhættu fellur m.a. hættan á fjárhagslegu tapi eða neikvæðum áhrifum á orðspor sjóðsins vegna ófullnægjandi innri reglna, verkferla, upplýsingakerfa, háttsemi starfsmanna eða ytri þátta í rekstrarumhverfi sjóðsins.

Skilvirkar leiðir til að draga úr rekstraráhættu eru skýrar innri reglur, starfslýsingar, verkferlar sem skilgreina verklag við helstu verkþætti og skýrt skipurit. Til þess að draga úr rekstraráhættu hefur sjóðurinn innleitt rafrænt skjalakerfi. Hluti af skjalakerfinu er gæðahandbók sem inniheldur öll gæðaskjöl sjóðsins. Þetta eru stefnur, reglur, meginferlar, verklausreglur, vinnulýsingar, sniðmát og önnur skjöl. Með notkun gæðahandbókar í rekstri sjóðsins er gætt að því að verklag sé samræmt í starfsemi sjóðsins, það gert aðgengilegt á miðlægum stað með það að markmið að draga úr rekstraráhættu.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kunna að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfseminna eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni. Þetta kunna t.d. að vera breytingar á lögum um lífeyrissjóði, uppgjorsreglum, skattalögum, lögum um aðra aðila sem hafa áhrif á starfsemi sjóðsins, eftirliti og eftirlitsreglum og heimildum til fjárfestinga.

19.5. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Algengast er að skipta loftslagsáhættu í tvo meginflokk. Annars vegar raunlæga áhættu (e. physical risk) og hins vegar umbreytingaráhættu (e. transition risk).

Raunlæg áhætta er sú áhætta sem stafar af loftslagsbreytingum á innviði samfélaga, rekstur fyrirtækja og opinberra aðila vegna breytinga á framboði á vatni, uppsprettu vatns og gæðum vatns; breytinga á fæðuöryggi; breytinga á líffræðilegum fjölbreytileika; hitabreytinga sem hafa neikvæð áhrif á landareignir aðila, starfsemi þeirra, aðfangakeðjur og öryggi starfsfólks.

Umbreytingar yfir í hagkerfi sem eru minna háð kolefni munu líklega hafa í för með sér viðtækar stefnubreytingar, breytingar á lögum og reglum, breytingar á tækni, breytingar á neysluvenjum og breytingar á mörkuðum. Það fer eftir eðli, hraða og áherslum þessara umbreytinga hver áhrifin verða á fyrirtæki, stofnanir, samfélög og hagkerfi.

Um nokkurt skeið hefur sjóðurinn horft til atriða tengt umhverfisþáttum við mat á fjárfestingarkostum. Nýlega hefur stjórn sjóðsins samþykkt stefnu um ábyrgar fjárfestingar þar sem skerpt er á áherslum í þessum málaflokki. Sjóðurinn mun í meira mæli en áður horfa til áhættaþátta tengt umhverfisþáttum við mat á fjárfestingarkostum og til framtíðar er stefnt á að geta greint áhættu vegna loftslagsbreytinga í eignasöfnum sjóðsins að því marki sem aðgengileg gögn, tæki og tól leyfa.

Meðal annars til að bregðast við þessari áhættu hefur sjóðurinn mótað sér stefnu um útilokun úr eignasöfnum sjóðsins.

20. Áhættuþættir í Verðbréfaleið, séreignardeild

Hér er fjallað um helstu áhættuþætti í starfsemi Verðbréfaleiðar, séreignardeildar. Almenna umfjöllun um hvern áhættuþátt má sjá í skýringu 19 hér að framan.

20.1. Fjárhagsleg áhætta

a) Vaxta- og endurfjárfestingaráhætta

Hluti skuldabréfa Verðbréfaleiðar er færður til bókar á gangvirði og hluti á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hefur á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta og hins vegar að ávöxtunarkrafan hækki um 100 punkta. 100 punkta breyting samsvarar eins prósentustigs breytingu á ávöxtunarkröfu.

Áhrif á hreina eign Verðbréfaleiðar:

Breyting á ávöxtunarkröfu:	31.12.2021 100 punkta lækkun	31.12.2021 100 punkta hækkun	31.12.2020 100 punkta lækkun	31.12.2020 100 punkta hækkun
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	74.422	(72.224)	71.902	(69.642)
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	28.205	(27.712)	29.329	(28.749)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>102.628</u>	<u>(99.935)</u>	<u>101.232</u>	<u>(98.391)</u>
Hrein eign	19.785.724	19.785.724	16.867.617	16.867.617
Breyting á hreinni eign	102.628	(99.935)	101.232	(98.391)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>19.888.352</u>	<u>19.685.789</u>	<u>16.968.849</u>	<u>16.769.226</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	0,5%	(0,5%)	0,6%	(0,6%)

b) Markaðsáhætta

Stór hluti eigna Verðbréfaleiðar er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Eignarhlutur í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum, en þó er hluti af fjárfestingum einnig í óskráðum eignum.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir:

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	3.777.167	2.808.901	19,1%	16,6%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	8.228.135	6.456.949	41,5%	38,2%
Samtals	<u>12.005.302</u>	<u>9.265.850</u>	<u>60,6%</u>	<u>54,8%</u>

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir Verðbréfaleiðar og áhrif sem hlutfall af hreinni eign eru sýnd hér að neðan.

Skýringar

Áhrif á hreina eign Verðbréfaleiðar:

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(188.858)	(377.717)	(140.445)	(280.890)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(411.407)	(822.813)	(322.847)	(645.695)
Samtals gangvirðisbreyting	(600.265)	(1.200.530)	(463.292)	(926.585)
Hrein eign	19.785.724	19.785.724	16.867.617	16.867.617
Breyting á hreinni eign	(600.265)	(1.200.530)	(463.292)	(926.585)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>19.185.459</u>	<u>18.585.194</u>	<u>16.404.325</u>	<u>15.941.032</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(3,0%)	(6,1%)	(2,7%)	(5,5%)

c) Gjaldmiðlaáhætta

Meirihluti eigna Verðbréfaleiðar í árslok 2021 er í íslenskum krónum en um 44,7% er í erlendri mynt, sem svarar til 8,8 milljarða króna. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur Verðbréfaleiðar.

Skipting eigna eftir myntum:

Mynt	Fjárhæð 2021	Fjárhæð 2020	Hlutfall af eignum 2021	Hlutfall af eignum 2020
USD	5.531.637	4.304.408	27,9%	25,5%
EUR	1.127.724	648.038	5,7%	3,8%
DKK	456.360	551.047	2,3%	3,3%
GBP	449.820	268.131	2,3%	1,6%
JPY	372.468	337.848	1,9%	2,0%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	907.335	1.168.983	4,6%	6,9%
Samtals	<u>8.845.344</u>	<u>7.278.455</u>	<u>44,7%</u>	<u>43,1%</u>

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna Verðbréfaleiðar í erlendri mynt, hreina eign og áhrif sem hlutfall af hreinni eign.

Áhrif á hreina eign Verðbréfaleiðar:

	31.12.2021 -5%	31.12.2021 -10%	31.12.2020 -5%	31.12.2020 -10%
Styrking á gengi íslensku krónunnar:				
USD	(276.582)	(553.164)	(215.220)	(430.441)
EUR	(56.386)	(112.772)	(32.402)	(64.804)
DKK	(22.818)	(45.636)	(27.552)	(55.105)
GBP	(22.491)	(44.982)	(13.407)	(26.813)
JPY	(18.623)	(37.247)	(16.892)	(33.785)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(45.367)	(90.733)	(58.449)	(116.898)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(442.267)</u>	<u>(884.534)</u>	<u>(363.922)</u>	<u>(727.846)</u>
Hrein eign	19.785.724	19.785.724	16.867.617	16.867.617
Breyting á hreinni eign	(442.267)	(884.534)	(363.922)	(727.846)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>19.343.457</u>	<u>18.901.190</u>	<u>16.503.695</u>	<u>16.139.771</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(2,2%)	(4,5%)	(2,2%)	(4,3%)

20.2. Mótaðilaáhætta

Ríkissjóður Íslands er með opinbera lánshæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu lánshæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum. Hluti af mótaðilum Verðbréfaleiðar er jafnframt með lánshæfismat í fjárfestingarflokki (e. investment-grade).

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2021

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Skuldabréf m.ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat A frá S&P	2.928.662	2.812.545	14,8%	16,7%
Mótaðilar með lánshæfismat í fjárfestingarflokki	168.402	168.772	0,9%	1,0%
Sértryggð skuldabréf	985.245	728.841	5,0%	4,3%
Önnur skuldabréf	1.423.153	1.259.905	7,2%	7,5%
Varúðarniðurfærsla vegna annarra skuldabréfa	(20.001)	(20.196)	(0,1%)	(0,1%)
Útlán til sjóðfélaga og annarra	1.439.059	1.602.296	7,3%	9,5%
Varúðarniðurfærsla veðskuldabréfa	(18.452)	(23.177)	(0,1%)	(0,1%)
Samtals	<u>6.906.068</u>	<u>6.528.986</u>	<u>35,0%</u>	<u>38,8%</u>

Vanskilahlutföll Verðbréfaleiðar eru reiknuð með svonefndri kennitöluáðferð. Það eru eftirstöðvar allra lána/skuldabréfa þeirra lánataka sem eru með eitt eða fleiri lán/skuldabréf í meira en 90 daga vanskilum sem hlutfall af eftirstöðvum allra lána/skuldabréfa Verðbréfaleiðar. Við útreikning á vanskilahlutföllum er notast við kröfuvirði lána/skuldabréfa, þ.e. ekki er tekið tillit til varúðarniðurfærslu.

Skýringar

Yfir 90 daga vanskilahlutfall:

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall 31.12.2021	Hlutfall 31.12.2020
Útlán til sjóðfélaga	7.233	11.133	0,5%	0,7%

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á öðrum útlánnum né skuldabréfum.

Í tengslum við þá efnahagslega óvissu sem var uppi vorið 2020 þegar COVID-19 barst til Íslands hóf sjóðurinn að bjóða lántökum greiðsluhlé á lánum sínum til allt að sex mánaða með möguleika á framlengingu að þeim tíma loknum.

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall 31.12.2021	Hlutfall 31.12.2020
Útlán til sjóðfélaga	1.109	27.934	0,1%	1,7%

Við mat á útlánnum og öðrum skuldabréfum er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á uppgjörsdegi. Sú tapsáhætta er gjaldfærð sem varúðarniðurfærsla á afskriftarreikning sjóðsins sbr. reglur nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða.

Varúðarniðurfærsla vegna útlána og skuldabréfa

Í árslok 2021	(38.453)
Í árslok 2020	(43.373)
Lækkun niðurfærslu	(4.920)

20.3. Lausafjánhætta

Við mat á lausafjánhættu Verðbréfaleiðar er m.a. horft til eigna sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Stærstur hluti Verðbréfaleiðar eru eignir sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum getur haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2021	2020
Innlán og peningamarkaðssjóðir	1,1%	4,9%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	14,8%	16,7%
Erlend skráð hlutabréf og hlutabréfasjóðir	36,0%	34,9%
Innlend skráð hlutabréf	15,0%	12,8%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	11,1%	11,0%
Samtals	78,0%	80,3%

20.4. Rekstraráhætta

Sjá umfjöllun í kafla 19.4.

20.5. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Sjá umfjöllun í kafla 19.5.

21. Áhættuþættir í Ævileið I, séreignardeild

Hér fyrir neðan er fjallað um helstu áhættuþætti í starfsemi Ævileiðar I, séreignardeildar. Almenna umfjöllun um hvern áhættuþátt má sjá í skýringu 19 hér að framan.

21.1. Fjárhagsleg áhætta

a) Markaðsáhætta

Töluverður hluti eigna Ævileiðar I er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Eignarhlutur í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir:

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	486.081	382.049	17,0%	20,5%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	908.616	544.491	31,8%	29,2%
Samtals	<u>1.394.697</u>	<u>926.540</u>	<u>48,8%</u>	<u>49,7%</u>

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir Ævileiðar I og áhrif sem hlutfall af hreinni eign eru sýnd hér að neðan.

Áhrif á hreina eign Ævileiðar I:

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(24.304)	(48.608)	(19.102)	(38.205)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(45.431)	(90.862)	(27.225)	(54.449)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(69.735)</u>	<u>(139.470)</u>	<u>(46.327)</u>	<u>(92.654)</u>
Hrein eign	2.860.480	2.860.480	1.865.082	1.865.082
Breyting á hreinni eign	(69.735)	(139.470)	(46.327)	(92.654)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>2.790.745</u>	<u>2.721.010</u>	<u>1.818.755</u>	<u>1.772.428</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(2,4%)	(4,9%)	(2,5%)	(5,0%)

Skýringar

b) Gjaldmiðlaáhætta

Meirihluti eigna Ævileiðar I í árslok 2021 er í íslenskum krónum en um 31,8% er í erlendri mynt, sem svarar til 908,6 milljóna króna. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur Ævileiðar I.

Skipting eigna eftir myntum:

Mynt	Fjárhæð 2021	Fjárhæð 2020	Hlutfall af eignum 2021	Hlutfall af eignum 2020
USD	619.149	387.183	21,6%	20,8%
EUR	109.399	41.197	3,8%	2,2%
JPY	50.901	32.485	1,8%	1,7%
GBP	31.369	17.282	1,1%	0,9%
DKK	5.424	1.930	0,2%	0,1%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	92.381	64.476	3,2%	3,5%
Samtals	<u>908.624</u>	<u>544.552</u>	<u>31,8%</u>	<u>29,2%</u>

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna Ævileiðar I í erlendri mynt, hreina eign og áhrif sem hlutfall af hreinni eign.

Áhrif á hreina eign Ævileiðar I:

	31.12.2021 5%	31.12.2021 10%	31.12.2020 5%	31.12.2020 10%
Styrking á gengi íslensku krónunnar:				
USD	(30.957)	(61.915)	(19.359)	(38.718)
EUR	(5.470)	(10.940)	(2.060)	(4.120)
JPY	(2.545)	(5.090)	(1.624)	(3.248)
GBP	(1.568)	(3.137)	(864)	(1.728)
DKK	(271)	(542)	(96)	(193)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(4.619)	(9.238)	(3.224)	(6.448)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(45.430)</u>	<u>(90.862)</u>	<u>(27.227)</u>	<u>(54.455)</u>
Hrein eign	2.860.480	2.860.480	1.865.082	1.865.082
Breyting á hreinni eign	(45.430)	(90.862)	(27.227)	(54.455)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>2.815.050</u>	<u>2.769.618</u>	<u>1.837.855</u>	<u>1.810.627</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(1,6%)	(3,2%)	(1,5%)	(2,9%)

21.2. Mótaðilaáhætta

Ríkissjóður Íslands er með opinbera lánshæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu lánshæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum. Hluti af mótaðilum Ævileiðar I er jafnframt með lánshæfismat í fjárfestingarflokki (e. investment-grade).

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2021

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Skuldabréf m.ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat A frá S&P	266.033	152.631	9,3%	8,2%
Mótaðilar með lánshæfismat í fjárfestingarflokki	13.679	12.174	0,5%	0,7%
Sértryggð skuldabréf	379.410	280.052	13,3%	15,0%
Önnur skuldabréf	699.112	435.239	24,4%	23,3%
Samtals	<u>1.358.234</u>	<u>880.096</u>	<u>47,5%</u>	<u>47,2%</u>

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á skuldabréfum í eigu Ævileiðar I.

21.3. Lausafjárahætta

Við mat á lausafjárahættu Ævileiðar I er m.a. horft til eigna sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Stærstur hluti Ævileiðar I eru eignir sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum geta haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2021	2020
Innlán og peningamarkaðssjóðir	3,8%	3,1%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	9,3%	8,2%
Erlend skráð hlutabréf og hlutabréfasjóðir	31,8%	29,2%
Innlend skráð hlutabréf	17,0%	20,5%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	33,6%	35,1%
Samtals	<u>95,5%</u>	<u>96,1%</u>

21.4. Rekstraráhætta

Sjá umfjöllun í kafla 19.4.

21.5. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Sjá umfjöllun í kafla 19.5.

Skýringar

22. Áhættuþættir í Ævileið II, séreignardeild

Hér fyrir neðan er fjallað um helstu áhættuþætti í starfsemi Ævileiðar II, séreignardeildar. Almenna umfjöllun um hvern áhættuþátt má sjá í skýringu 19 hér að framan.

22.1. Fjárhagsleg áhætta

a) Markaðsáhætta

Hluti eigna Ævileiðar II er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Eignarhlutur í félögum og sjóðum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

Innlend og erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir:

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Innlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	174.584	163.306	7,5%	10,4%
Erlend hlutabréf og hlutabréfasjóðir	387.564	234.028	16,7%	14,9%
Samtals	<u>562.148</u>	<u>397.334</u>	<u>24,2%</u>	<u>25,3%</u>

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir Ævileiðar II og áhrif sem hlutfall af hreinni eign eru sýnd hér að neðan.

Áhrif á hreina eign Ævileiðar II:

	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
Breyting á gangvirði:	-5%	-10%	-5%	-10%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(8.729)	(17.458)	(8.165)	(16.331)
Áhrif á erlend hlutabréf og hlutabréfasjóði	(19.378)	(38.756)	(11.701)	(23.403)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(28.107)</u>	<u>(56.214)</u>	<u>(19.866)</u>	<u>(39.734)</u>
Hrein eign	2.325.064	2.325.064	1.566.566	1.566.566
Breyting á hreinni eign	(28.107)	(56.214)	(19.866)	(39.734)
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>2.296.957</u>	<u>2.268.850</u>	<u>1.546.700</u>	<u>1.526.832</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(1,2%)	(2,4%)	(1,3%)	(2,5%)

b) Gjaldmiðlaáhætta

Meirihluti eigna Ævileiðar II í árslok 2021 er í íslenskum krónum en um 16,6% er í erlendri mynt, sem svarar til 387,6 milljóna króna. Hér á eftir eru tilgreindir þeir gjaldmiðlar sem mest áhrif hafa á rekstur Ævileiðar II.

Skipting eigna eftir myntum:

Mynt	Fjárhæð 2021	Fjárhæð 2020	Hlutfall af eignum 2021	Hlutfall af eignum 2020
USD	265.490	174.298	11,4%	11,1%
EUR	49.972	16.850	2,1%	1,1%
JPY	21.523	14.109	0,9%	0,9%
GBP	13.042	7.137	0,6%	0,5%
DKK	2.439	893	0,1%	0,1%
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	35.111	20.758	1,5%	1,3%
Samtals	<u>387.577</u>	<u>234.045</u>	<u>16,6%</u>	<u>15,0%</u>

Í töflunni hér að neðan eru sýnd hvaða áhrif 5% og 10% styrking á gengi íslensku krónunnar gagnvart viðkomandi gjaldmiðlum hefði á gangvirði eigna Ævileiðar II í erlendri mynt, hreina eign og áhrif sem hlutfall af hreinni eign.

Áhrif á hreina eign Ævileiðar II:

	31.12.2021 5%	31.12.2021 10%	31.12.2020 5%	31.12.2020 10%
Styrking á gengi íslensku krónunnar:				
USD	(13.275)	(26.549)	(8.715)	(17.430)
EUR	(2.499)	(4.997)	(842)	(1.685)
JPY	(1.076)	(2.152)	(705)	(1.411)
GBP	(652)	(1.304)	(357)	(714)
DKK	(122)	(244)	(45)	(89)
Aðrir erlendir gjaldmiðlar	(1.756)	(3.511)	(1.038)	(2.076)
Samtals gangvirðisbreyting	<u>(19.380)</u>	<u>(38.757)</u>	<u>(11.702)</u>	<u>(23.405)</u>
Hrein eign	2.325.064	2.325.064	1.566.566	1.566.566
Breyting á hreinni eign	<u>(19.380)</u>	<u>(38.757)</u>	<u>(11.702)</u>	<u>(23.405)</u>
Hrein eign eftir breytt gangvirði	<u>2.305.684</u>	<u>2.286.307</u>	<u>1.554.864</u>	<u>1.543.161</u>
Áhrif sem hlutfall af hreinni eign	(0,8%)	(1,7%)	(0,7%)	(1,5%)

Skýringar

22.2. Mótaðilaáhætta

Ríkissjóður Íslands er með opinbera lánsþæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu lánsþæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum. Hluti af mótaðilum Ævileiðar II er jafnframt með lánsþæfismat í fjárfestingarflokki (e. investment-grade).

Útlánaáhætta, lánsþæfismat miðast við 31.12.2021

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Skuldabréf m. ábyrgð ríkissjóðs, lánsþæfismat A frá S&P	564.078	340.680	24,3%	21,7%
Mótaðilar með lánsþæfismat í fjárfestingarflokki	13.679	12.174	0,6%	0,8%
Sértryggð skuldabréf	467.006	350.771	20,1%	22,4%
Önnur skuldabréf	656.502	414.482	28,2%	26,5%
Samtals	<u>1.701.265</u>	<u>1.118.107</u>	<u>73,2%</u>	<u>71,4%</u>

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á skuldabréfum í eigu Ævileiðar II.

22.3. Lausafjáraáhætta

Við mat á lausafjáraáhættu Ævileiðar II er m.a. horft til eigna sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Stærstur hluti Ævileiðar II eru eignir sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum geta haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2021	2020
Innlán og peningamarkaðssjóðir	2,7%	3,3%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	24,3%	21,7%
Erlend skráð hlutabréf og hlutabréfasjóðir	16,7%	14,9%
Innlend skráð hlutabréf	7,5%	10,4%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	45,1%	45,5%
Samtals	<u>96,3%</u>	<u>95,8%</u>

22.4. Rekstraráhætta

Sjá umfjöllun í kafla 19.4.

22.5. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Sjá umfjöllun í kafla 19.5.

23. Áhættuþættir í Ævileið III, séreignardeild

Hér fyrir neðan er fjallað um helstu áhættuþætti í starfsemi Ævileiðar III, séreignardeildar. Almenna umfjöllun um hvern áhættuþátt má sjá í kafla skýringu 19 hér að framan.

23.1. Mótaðilaáhætta

Ríkissjóður Íslands er með opinbera lánshæfiseinkunn frá stóru alþjóðlegu lánshæfismatsfyrirtækjunum. Ríkissjóður er með einkunnina A frá Standard & Poor's (S&P) þegar kemur að langtíma skuldbindingum.

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2021

	Fjárhæð 31.12.2021	Fjárhæð 31.12.2020	Hlutfall af eignum 31.12.2021	Hlutfall af eignum 31.12.2020
Skuldabréf m.ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat A frá S&P	765.305	664.543	48,8%	47,8%
Sértryggð skuldabréf	233.178	295.222	14,9%	21,2%
Önnur skuldabréf	181.601	152.934	11,6%	11,0%
Samtals	1.180.084	1.112.699	75,3%	80,0%

Ekki eru yfir 90 daga vanskil á skuldabréfum í eigu Ævileiðar III.

23.2. Lausafjáraáhætta

Við mat á lausafjáraáhattu Ævileiðar III er m.a. horft til eigna sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Stærstur hluti Ævileiðar III eru eignir sem almennt teljast til seljanlegra eigna. Það á við þessa eignaflokka eins og aðra að takmörkuð eftirspurn og erfiðleikar á fjármálamörkuðum geta haft áhrif á verðmyndun og seljanleika þeirra.

Laust fé, skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs og skráð verðbréf sem hlutfall af eignum:

	2021	2020
Innlán og peningamarkaðssjóðir	24,7%	19,9%
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs	48,8%	47,8%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnanna og fyrirtækja	26,5%	32,2%
Samtals	100,0%	100,0%

23.3. Rekstraráhætta

Sjá umfjöllun í kafla 19.4.

23.4. Áhætta tengd loftslagsbreytingum

Sjá umfjöllun í kafla 19.5.

Kennitölur

24. Fimm ára yfirlit sameignardeildar	2021	2020	2019	2018	2017
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt sameignardeildar					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	3,5%	10,6%	8,4%	5,3%	6,3%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	12,2%	17,1%	14,0%	7,1%	9,7%
Ávöxtun					
Hrein nafnávöxtun *	16,9%	14,7%	18,7%	4,3%	7,6%
Raunávöxtun *	11,6%	11,0%	15,8%	1,1%	5,9%
Hrein raunávöxtun *	11,5%	10,8%	15,6%	1,0%	5,7%
Hrein nafnávöxtun (allt á markaðsverði) *	16,9%	14,8%	19,7%	4,4%	7,9%
Hrein raunávöxtun (allt á markaðsverði) *	11,5%	11,0%	16,6%	1,1%	6,0%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar:					
síðustu 5 ára	8,8%	6,2%	6,1%	4,8%	5,9%
síðustu 10 ára	7,6%	6,7%	6,0%	4,6%	1,7%
síðustu 20 ára	5,2%	4,5%	4,1%	3,9%	4,2%
síðustu 30 ára	5,5%	5,4%	5,2%	4,9%	5,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	53,8%	52,6%	48,2%	44,3%	43,9%
Skráð skuldabréf	26,5%	28,2%	28,6%	33,6%	34,5%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	10,8%	8,1%	7,7%	6,7%	6,6%
Óskráð skuldabréf	8,9%	11,1%	15,5%	15,4%	15,0%
Bundnar bankainnstæður	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Eignir í íslenskum krónum	54,9%	56,5%	60,3%	64,6%	66,9%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	45,1%	43,5%	39,7%	35,4%	33,1%
Fjöldi					
Fjöldi virkra sjóðfélaga	35.854	35.697	36.503	36.788	36.400
Fjöldi sjóðfélaga í árslok	178.661	175.193	174.963	171.158	166.211
Fjöldi lífeyrisþega	21.044	19.813	18.452	17.083	15.820
Stöðugildi	51,1	49,7	46,8	43,4	40,8
Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	76,7%	76,3%	76,4%	75,5%	74,5%
Örorkulífeyrir	17,9%	18,2%	17,8%	18,4%	19,0%
Makalífeyrir	4,7%	4,7%	5,1%	5,3%	5,6%
Barnalífeyrir	0,7%	0,8%	0,7%	0,8%	0,9%
Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði	60,2%	53,3%	46,0%	44,0%	45,7%
Skrifstofu- og stjórnunarkostn. alls í % af iðgjöldum	3,4%	3,4%	3,0%	2,9%	3,0%
Hreinar fjárfestingartekjur í % af meðalstöðu eigna.	15,7%	13,8%	17,2%	4,3%	7,4%
Skrifst. og stjórnunarkostn. í % af meðalstöðu eigna	0,12%	0,13%	0,14%	0,15%	0,14%
Fjárhæðir á föstu verðlagi (allar deildir í milljónum króna)					
Iðgjöld alls	38.452	37.674	39.980	38.250	34.274
Lífeyrir alls	23.151	20.069	18.406	16.817	15.654
Hreinar fjárfestingartekjur alls	173.906	136.290	147.735	33.128	54.182
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	1.305	1.286	1.209	1.123	1.042
Hækkun á hreinni eign	187.902	152.609	168.101	53.439	71.760
* Ávöxtun er reiknuð skv. reglum FME (ekki daglegt gengi eigna)					

25. Fimm ára yfirlit séreignardeildar	2021	2020	2019	2018	2017
Séreignardeild - Verðbréfaeið					
Hrein nafnávöxtun *	16,9%	14,7%	18,7%	4,3%	7,6%
Hrein raunávöxtun *	11,5%	10,8%	15,6%	1,0%	5,7%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar s.l. 5 ár	8,8%	6,2%	6,1%	4,8%	5,9%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.236	1.314	1.363	1.478	1.617
Fjöldi lífeyrisþega	135	87	84	68	118
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga verðbréfaeiðar er sú sama og í sameignardeild					
Séreignardeild - Ævileið I					
Hrein nafnávöxtun *	17,4%	15,4%	12,9%	0,8%	0,6%
Hrein raunávöxtun *	12,0%	11,5%	10,0%	(2,4%)	(0,1%)
Fjöldi virkra sjóðfélaga	2.020	1.848	1.629	1.390	1.041
Fjöldi lífeyrisþega	1	2	2	0	0
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	58,8%	64,9%	67,8%	100,0%	91,0%
Skráð skuldabréf	41,2%	35,1%	32,2%	0,0%	9,0%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum	72,9%	79,0%	75,1%	73,8%	68,5%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	27,1%	21,0%	24,9%	26,2%	31,5%
Séreignardeild - Ævileið II					
Hrein nafnávöxtun *	10,7%	11,6%	11,1%	3,8%	0,8%
Hrein raunávöxtun *	5,6%	7,8%	8,2%	0,5%	0,1%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	1.293	1.235	1.146	993	762
Fjöldi lífeyrisþega	13	5	2	1	0
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	35,8%	44,5%	48,3%	100,0%	89,1%
Skráð skuldabréf	64,2%	55,5%	51,7%	0,0%	10,9%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum	85,7%	88,2%	84,7%	85,8%	80,7%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	14,3%	11,8%	15,3%	14,2%	19,3%
Séreignardeild - Ævileið III					
Hrein nafnávöxtun *	1,7%	5,4%	5,8%	3,6%	1,2%
Hrein raunávöxtun *	-3,0%	1,8%	3,1%	0,3%	0,5%
Fjöldi virkra sjóðfélaga	673	731	775	576	454
Fjöldi lífeyrisþega	21	16	17	3	0
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	22,1%	22,7%	24,2%	100,0%	88,9%
Skráð skuldabréf	77,9%	77,3%	75,8%	0,0%	11,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Óskráð skuldabréf	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Eignir í íslenskum krónum	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum samtals	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

* Ævileiðir voru stofnaðar í september 2017

** Ávöxtun er reiknuð skv. reglum FME (ekki daglegt gengi eigna)

Deildaskiptur ársreikningur 2021

Sjóðurinn er fagfjárfestir
sem hefur að höfuðmarkmiði
að ávaxta eignir sjóðsins.

Deildaskipt yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2021

	Sameignar- deild	Verð- bréfaleið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2021	Samtals 2020
Iðgjöld							
Iðgjöld sjóðfélaga	9.719.266	403.179	205.663	56.139	105.946	10.490.194	9.752.857
Iðgjöld launagreiðenda	26.074.995	326.759	613.988	409.524	220.015	27.645.281	25.856.784
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	(35.312)	(25.537)	(83.999)	147.195	(54.706)	(52.358)	(52.398)
	<u>35.758.949</u>	<u>704.401</u>	<u>735.653</u>	<u>612.859</u>	<u>271.255</u>	<u>38.083.117</u>	<u>35.557.243</u>
Sérstök aukaframlög	369.334	0	0	0	0	369.334	376.085
	<u>36.128.283</u>	<u>704.401</u>	<u>735.653</u>	<u>612.859</u>	<u>271.255</u>	<u>38.452.451</u>	<u>35.933.327</u>
Lífeyrir							
Heildarfjárhæð lífeyris	21.965.137	654.915	118.894	52.863	117.399	22.909.210	18.914.202
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	226.901	0	0	0	0	226.901	213.278
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	15.270	0	0	0	0	15.270	14.155
	<u>22.207.308</u>	<u>654.915</u>	<u>118.894</u>	<u>52.863</u>	<u>117.399</u>	<u>23.151.381</u>	<u>19.141.634</u>
Hreinar fjárfestingartekjur							
Hreinar tekjur af eignar hlutum í félögum og sjóðum	146.695.868	2.490.704	335.482	155.915	7.829	149.685.798	104.162.136
Hreinar tekjur af skuldabréfum	24.907.493	419.561	48.086	47.082	19.070	25.441.292	25.728.342
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	0	0	0	0	0	0	0
Hreinar vaxtatekjur af handbæru fé	(759.183)	(12.788)	(206)	(417)	140	(772.454)	569.512
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	53.552	902	963	438	398	56.252	4.921
Ýmsar fjárfestingartekjur	(9.959)	(168)	0	0	0	(10.126)	(41.696)
Fjárfestingargjöld	(484.466)	(8.161)	(985)	(639)	(51)	(494.303)	(429.293)
	<u>170.403.305</u>	<u>2.890.050</u>	<u>383.339</u>	<u>202.378</u>	<u>27.387</u>	<u>173.906.459</u>	<u>129.993.922</u>
Rekstrarkostnaður							
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	1.272.136	21.429	4.700	3.875	2.937	1.305.076	1.226.807
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris							
Hrein eign frá fyrra ári	991.540.663	16.867.617	1.865.082	1.566.566	1.389.096	1.013.229.024	867.670.216
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u>1.174.592.807</u>	<u>19.785.724</u>	<u>2.860.480</u>	<u>2.325.064</u>	<u>1.567.402</u>	<u>1.201.131.477</u>	<u>1.013.229.024</u>

Deildaskiptur efnahagsreikningur

31. desember 2021

Eignir	Sameignar- deild	Verð- bréfaleið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2021	Samtals 2020
Fjárfestingar							
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	750.303.590	12.638.676	1.617.821	810.373	306.801	765.677.261	603.845.588
Skuldabréf	408.405.093	6.879.484	1.135.111	1.453.041	1.082.409	418.955.138	391.494.514
Aðrar fjárfestingar	24.192	408	0	0	0	24.600	30.000
	<u>1.158.732.875</u>	<u>19.518.568</u>	<u>2.752.932</u>	<u>2.263.414</u>	<u>1.389.210</u>	<u>1.184.656.999</u>	<u>995.370.102</u>
Kröfur							
Kröfur á launagreiðendur	3.359.860	56.596	0	0	0	3.416.456	3.420.573
Aðrar kröfur	5.163	87	0	0	0	5.250	53.050
	<u>3.365.023</u>	<u>56.683</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>3.421.706</u>	<u>3.473.623</u>
Ýmsar eignir							
Varanlegir rekstrarfjármunir	273.349	4.604	0	0	0	277.953	293.404
Handbært fé	13.331.691	224.569	108.016	62.034	178.451	13.904.761	15.032.841
Eignir samtals	<u>1.175.702.938</u>	<u>19.804.424</u>	<u>2.860.948</u>	<u>2.325.448</u>	<u>1.567.661</u>	<u>1.202.261.419</u>	<u>1.014.169.970</u>
Skuldir							
Viðskiptaskuldir							
Áfallinn kostnaður og fyrirfram innheimtar tekjur	106.696	1.797	0	0	0	108.493	99.998
Aðrar skuldir	1.003.435	16.903	468	383	259	1.021.448	840.949
	<u>1.110.131</u>	<u>18.700</u>	<u>468</u>	<u>383</u>	<u>259</u>	<u>1.129.941</u>	<u>940.947</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris	<u>1.174.592.807</u>	<u>19.785.724</u>	<u>2.860.480</u>	<u>2.325.065</u>	<u>1.567.402</u>	<u>1.201.131.478</u>	<u>1.013.229.023</u>

Deildaskipt sjóðstreymi árið 2021

	Sameignar- deild	Verð- bréfaleið	Ævileið I	Ævileið II	Ævileið III	Samtals 2021	Samtals 2020
Inngreiðslur							
lögjöld	36.119.283	704.401	735.653	612.859	271.255	38.443.451	36.453.327
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	86.612	1.459	1.043	517	538	90.169	155.558
Aðrar inngreiðslur	186.779	3.146	468	383	259	191.035	98.403
	<u>36.392.674</u>	<u>709.006</u>	<u>737.164</u>	<u>613.759</u>	<u>272.052</u>	<u>38.724.655</u>	<u>36.707.288</u>
Útgreiðslur							
Lífeyrir	22.207.308	654.915	118.894	52.863	117.399	23.151.379	19.141.634
Rekstrarkostnaður	1.207.082	20.333	4.700	3.875	2.937	1.238.927	1.131.633
Fjárfesting í rekstrarfjármunum	41.503	699	0	0	0	42.202	34.504
Aðrar útgreiðslur	3.575	60	295	253	228	4.411	44.681
	<u>23.459.468</u>	<u>676.007</u>	<u>123.889</u>	<u>56.991</u>	<u>120.564</u>	<u>24.436.919</u>	<u>20.352.452</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	12.933.206	32.999	613.275	556.768	151.488	14.287.736	16.354.836
Fjárfestingarhreyfingar							
Innborgaðar tekjur af eignar- hlutum í félögum og sjóðum	10.485.224	34.206	7.408	4.037	773	10.531.648	5.559.491
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(49.121.969)	(160.250)	(614.740)	(259.480)	0	(50.156.439)	(35.138.752)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	26.134.038	85.257	498.294	276.598	0	26.994.187	7.509.981
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	63.654.183	207.658	44.962	96.872	318.618	64.322.293	92.110.593
Keypt skuldabréf	(64.625.799)	(210.828)	(498.257)	(670.662)	(361.715)	(66.367.261)	(84.981.625)
Seld skuldabréf	0	0	0	10.079	0	10.079	4.094.969
Seldar aðrar fjárfestingar	43.658	142	0	0	0	43.800	5.005
	<u>(13.430.665)</u>	<u>(43.815)</u>	<u>(562.333)</u>	<u>(542.556)</u>	<u>(42.324)</u>	<u>(14.621.693)</u>	<u>(10.840.338)</u>
Hækkun á handbæru fé	(497.459)	(10.816)	50.942	14.212	109.164	(333.957)	5.514.498
Gengismunur af handbæru fé ...	(780.200)	(13.142)	(286)	(496)	0	(794.124)	487.382
Handbært fé í upphafi árs	14.609.350	248.527	57.361	48.317	69.286	15.032.841	9.030.962
Handbært fé í lok árs	13.331.691	224.569	108.017	62.033	178.450	13.904.760	15.032.842